

60
160

*Svim bivšim i sadašnjim
djelatnicima Bolnice,
kao i svima koji su na
bilo koji način pomogli
izgradnju i razvoj najprije
Kupališnog lječilišta,
a potom i Bolnice,
velika hvala za njihov rad,
trud i doprinos.*

IZDAVAČ

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

GLAVNA UREDNICA

Željka Žnidarić, univ. spec. oec.

UREDNIŠTVO

Branimir Suton, dipl. ing. prom.

Nada Jačmenica, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Mr. sc. Ivan Dubroja, dr. med., spec. neurolog

Vesna Dragčević, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Dr. sc. Ivan Horvatek, dr. med., spec. ortoped

Doc. dr. sc. Duško Cerovec, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog

Mijo Hržina, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Gordana Cesarec, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Ljubica Vincelj Šalković, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog

Nedeljko Ciglenečki, dr. med., spec. internist

Dr. sc. Damir Plečko, dr. med., spec. radiolog

Danijela Polak Erceg, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i lab. medicine

Snježana Đogić, mag. pharm., mag. med. biochem., univ. mag. pharm., spec. kliničke farmacije

Doc. prim. dr. sc. Žarko Bakran, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Zdravko Maček, dipl. physioth.

Duro Tomić, dipl. med. techn.

Mia Gradiški, dipl. oec.

Ivana Cerovečki, mag. oec.

LEKTURA

Doroteja Mendek, dipl. pravnik i dipl. novinar

FOTOGRAFIJE

Dragutin Škreblin

Arhiva bolnice

Privatna zbirka obitelji Josipa Kolesarića

OBLIKOVANJE

Igor Vranješ, dipl. diz.

TISAK

Epilog studio Zabok

Krapinske Toplice, studeni 2016.

Medicinska rehabilitacija zauzima važno mjesto u suvremenom zdravstvenom sustavu, a samim time i društvu u cjelini. Rehabilitacija podrazumijeva specifičan oblik zdravstvene zaštite posvećene poboljšanju, održavanju ili obnavljanju fizičke snage, kognicije i mobilnosti s ciljem postizanja maksimalnih rezultata. Rehabilitacija pomaže pojedincima u stjecanju što veće samostalnosti i kvalitete života nakon bolesti, ozljede, operacije, što je bitno za svakog čovjeka. Bitno je također i za društvo u cjelini jer samo zdravi članovi društva mogu maksimalno iskoristiti svoj radni potencijal i na taj način povećavati produktivnost i konkurentnost gospodarstva, a što je preduvjet razvoja i napretka društva.

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice već dugi niz godina svakodnevno daje svoj doprinos procesu osposobljavanja bolesnika za normalan život i rad.

Toplički izvori ljekovite termomineralne vode poznati su od davnina. Iako je ljekovita voda u svrhu liječenja korištena i ranije, značajan pomak u sigurnosti i svrshishodnosti njenog korištenja dogodio se prije točno 160 godina, dolaskom prvog liječnika, dr. Leopolda Tanzera, u Krapinske Toplice. Nedugo zatim izgradio je Jakob Badl reprezentativno kupališno lječilište. Broj posjetitelja iz godine u godinu je rastao, a Krapinske Toplice ostavljale su sve veći trag na lječilišno - turističkoj karti Europe. Međutim, napretkom i industrijalizacijom, povećavao se broj ljudi koji su nakon doživljenih ozljeda, trauma ili bolesti te nakon akutnog liječenja trebali dodatnu skrb u vidu medicinske rehabilitacije, kako bi se što prije ponovno osposobili za normalan život i rad. Bolnički kreveti su bili nedostatni za takvu vrstu pacijenata, što je tadašnja uprava Kupališnog lječilišta u Krapinskim Toplicama prepoznala kao novi pravac razvoja. Prije 60 godina, a 100 godina nakon dolaska dr. Tanzera u Krapinske Toplice, osnovan je prvi Bolnički odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju. Ubrzo je odjel prerastao u bolnicu, a djelovanje je, pored fizikalne medicine, prošireno i na druge grane medicine.

Danas je Specijalna bolnica Krapinske Toplice jedna od vodećih ustanova u Hrvatskoj u području medicinske rehabilitacije kardioloških, neuroloških, reumatskih i ortopedskih bolesnika te rehabilitacije djece, prepoznata kao ustanova koja može zbrinuti i najkompleksnije bolesnike. O kvaliteti rada najbolje svjedoče tisuće zadovoljnih korisnika, od kojih se mnogi redovito vraćaju.

Ovim uratkom obilježavaju se dvije važne obljetnice za bolnicu u Krapinskim Toplicama na način da se prezentira razvoj lječilišne i medicinske djelatnosti u Krapinskim Toplicama, od povijesnog doba, preko ere kupališnog lječilišta do današnjeg doba i rada specijalne bolnice. Namjera je približiti čitatelju djelatnosti ustanove nekad i danas te zahvaliti i odati priznanje svima koji su je „gradili“, a ujedno i da bude svojevrstan zalog dobre volje da će se i u budućnosti nastaviti razvijati i rasti, kako bi bolesnici koji dolaze u ove prostore uvijek mogli primiti najbolju moguću medicinsku skrb.

RAVNATELJICA

Razvoj Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice (Bolnica) smještena je u jednom od najljepših kutaka Hrvatskog zagorja, u mirnoj kotlini okruženoj slikovitim brežuljcima. Sagrađena je na drevnim izvorima termomineralne vode poznatim kao Aqua Vivae. Temperatura naše prirodne ljekovite vode iznosi od 39 do 41°C, a karakteriziraju je: kalcij, magnezij i hidrokarbonat.

Osim termomineralne vode, u našoj Bolnici se koristi i ljekovito blato – fango, koje nastaje od vrlo sitnih čestica, koje zajedno s ljekovitom vodom, izviru iz dubine i talože se neposredno uz izvor. Blato posjeduje dobra toplinska svojstva te se upotrebljava kao ljekovita obloga za cijelo tijelo ili dijelove tijela.

Uz prirodne resurse, Bolnica raspolaže i kompletom medicinskom dijagnostikom koja je potrebna za liječenje i praćenje rezultata liječenja. Medicinski programi temelje se na primjeni prirodnih ljekovitih sredstava zajedno sa svim modernim postupcima fizikalne medicine i rehabilitacije. Uz programe za rehabilitaciju, provode se i programi preventivnog i rekreacijskog karaktera te sistematski pregledi.

U nastavku teksta nalazi se povjesni pregled razvoja Bolnice do današnjih dana, a u tekstovima koji slijede, pregled izgradnje bolničkih objekata, razvoja i organizacije rada u pojedinim bolničkim odjelima, znanstvene i nastavne aktivnosti te razvoja sestrinstva i fizioterapije u našoj Bolnici.

POVIJESNO DOBA

Do današnjih dana doprila je predaja da su Rimljani koristili ovdašnje izvore pa im otuda i naziv Aquae Vivae. Kao dokaz iz tog doba sačuvan je jedan rimski miljokaz.

Prvi pisani spomen Krapinskih Toplica zabilježen je 1334. godine u Statutima Zagrebačkoga kaptola, najstarijem pisanom povijesnom izvoru povijesti župa Zagrebačke biskupije. Njihov autor,

arhiđakon Ivan Gorički, pored drugih, spominje i župu Sancti Trinitatis de Toplicza odnosno župu Svetoga Trojstva u Toplicama. Ime mesta „Toplicza“ označava ono što u njemu postoji tj. što ga posebno označava, a to je izvor ili izvori tople vode.

Nakon pisanog traga iz 14. stoljeća, vrlo je malo podataka i pisanih izvora vezano uz Krapinske Toplice iz stoljeća koja su uslijedila, a nema ni podataka o iskorištavanju termalnih vrela u to doba.

Krapinske Toplice stoljećima su bile u vlasništvu plemiča koji nisu pokazivali interes za korištenjem njihovih topnih vrela, što se mijenja dolaskom Franje Keglevića, koji je prvi izgradio kupalište i pokrenuo iskorištavanje topnih vrela i njihov povoljan učinak na zdravlje. Pretpostavlja se da je samo kupalište izgrađeno prije 1658. godine, a prvi pisani spomen kupališta u Krapinskim Toplicama potječe iz 1729. godine. Vizitator župe Presvetog Trojstva u zapisniku, sastavljenom 5. listopada 1729. godine, opisao je ksenodohij (hospital), zgradu za smještaj sedam korisnika te zemljiste, oranice, vinograde i šume koje su mu pripadale. Navodi da je isti izgrađen iz zaklade Franje Keglevića, no nije upisao godinu kada je objekt podignut pa se može zaključiti da je postojao i prije 1729. godine. Sljedeća važna činjenica, koju vizitator navodi, jest da se hospital nalazio između crkve i kupališta, što je, zapravo, prvi spomen kupališta u Krapinskim Toplicama pa, stoga, i početak kupališne djelatnosti. Kupalište koje su Keglevići izgradili na izvorima tople vode doprinijelo je razvoju čitavog mesta i njegovom razvoju iz sela u naselje, a koje će ubrzo postati vrlo poznato.

Sljedeća važna godina, u povijesnom razvoju kupališta u Krapinskim Toplicama, je godina 1770., kada Marija Terezija donosi Zakon o zdravstvu, koji je, između ostalog, propisivao i uređenje korištenja ljekovitih voda te ih stavio pod zdravstveni nadzor. Prvu kemijsku analizu vode svih naših kiselica i toplica učinio je bečki kemičar, barun Heinrich

Johann Cranz te je rezultate svojih analiza objavio 1773. godine u knjizi tiskanoj u Beču pod nazivom: „Gesundbrunnen der österreichische Monarchie“. Uzorke za analizu naših voda slao je Cranzu Joannis Baptista Lalangue (Ivan Krstitelj Lalangue), banski i županijski liječnik u Varaždinu, kojem je to bila dobra prilika da upozna sva naša kisela i topla vrela. 1779. godine objavio je Lalangue u Zagrebu knjigu pod naslovom: „Izpiszavanye vrachtvenih vod Hotvatzkoga i Slavonzkoga orzsaga“, koja se smatra prvim sustavnim opisom hrvatskih ljekovitih voda. Među ostalim, Lalangue je u svojoj knjizi napisao: „Selo je vu Zagorju pol drugu vuru daleko od varaša Krapine, vu varmediji Varaždinski, ima tri zvirališća mlačna, koja vsa jednake vu sebi zaderžavaju rudne iliti temeljne delce. Dvoje zvirališće je na odpertom zraku, jedno pako je obzidano i pokrito za veliku priku oneh, koji se kupljeju.“ Lalangue je, prvi u nas, shvatio medicinsku važnost ljekovitih kupki u liječenju brojnih bolesti kao jeftin i prikladan način liječenja siromašnih narodnih slojeva.

Putopisac i rudarski inženjer Baltazar Hacquet boravio je 1784. godine u Krapinskim Toplicama, a u knjizi: „Physikalische politische Reise“ napisao je: „U zajedničkoj kupki nalazilo se mnoštvo ljudi, muškaraca i žena bez odjeće. Njihova gola tijela bila su puna rogova za puštanje krvi. Krv je tekla u vodu i zgrušavala se. U vodi su plivale patke halapljivo gutajući ugruške krvi. Često se stavljalo i po deset rogova po svim dijelovima tijela, čak i po spolovilu. Nisu bili rijetki slučajevi da su pojedini umirali u prevrućoj kupki.“

Prema onome što je pisao Lalangue, ali i drugi pisci toga vremena, stanje je u kupkama, u sanitarnome pogledu, bilo jako loše. Ali je bio vidljiv napredak, budući da su u to vrijeme u upotrebi bile tri kupke, od kojih je srednja bila natkrivena i obzidana. 1791. godine podžupan Varaždinske županije Jurinić, pod pritiskom sanitarnih vlasti, prvenstveno Lalangua, naredio je da se stanje u kupkama uredi na prikladan način.

Kupelj Dubravu uredila je grofica Petazzy 1792. godine. Bilje duga oko 15 m i široka oko 12 m. Gornje kupelji, Rukavinine, izgradili su zajednički grofica Petazzy i grof Julius Keglević oko 1808. godine. Stara kupelj Dubrava srušena je oko 1832. godine i na njenom mjestu postavljena je nova kupelj Dubrava, u vrijeme zakupnika Bunjevca.

JAKOB BADL

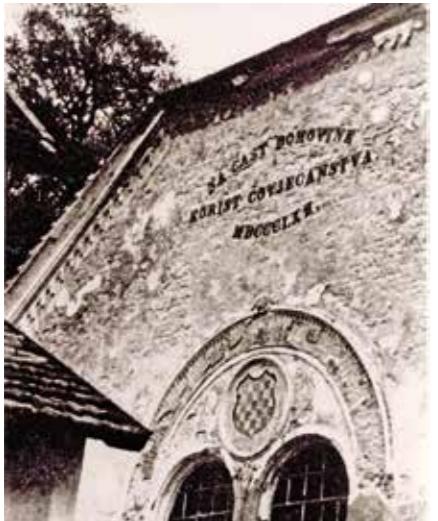
Jakob Badl, konjski trgovac rođen 1803. godine u Rogaškoj Slatini, često je putovao po Hrvatskoj i Vojnoj Krajini. Prolazeći na putovanjima kroz

PORTRET JAKOBA BADLA

Krapinske Toplice video je teško oboljele ljude kako se kupaju u njihovoj toploj ljekovitoj vodi. Kako je i sam obolio od išijasa ili artritisa, pokušao je svoju bolest ovdje izliječiti. Nakon uspješnog izlječenja, u znak zahvalnosti, odlučio je izgraditi Krapinske Toplice i osigurati im mjesto koje im, radi uspješnog djelovanja, pripada.

U to doba Krapinske Toplice bile su u vlasništvu više (navodno 12) zagorskih plemičkih obitelji. Radilo se o složenim imovinsko – pravnim odnosima, koje je Jakob Badl odlučio razriješiti, što mu je i uspjelo 1857. odnosno 1859. godine, kada je postao posjednik svih vrela. Iste 1859. godine započeta je izgradnja velike kuće za goste (Curhaus), koja je završena 1861. godine. Već sljedeće 1862. izgradio je Badl Marijine kupelje. Po njihovoj izgradnji, 1863. godine dograđena je na samom izvoru termalne vode Jakobova kupelj sa svojim specifičnim dnom od razmaknutih hrastovih platnica kroz koje izvire voda u kupelj. Uzduž Jakobove kupelje izgrađene su posebne kabine (Separat Cabine), ukupno 21, u koje se ulazilo s vanjske strane kupelji. Pored toga, bilo je još i posebnih kupelji (Separat Bad). Iz svih kupelji dolazilo se zatvorenim hodnicima do zgrade Kupališnog doma. Još su postojale 4 kupelje na gornjim izvorima,

IZVORNI NATPIS NA KUPELJIMA

GRB POSTAVLJEN U JAKOBOVOM BAZENU
NAKON OBNOVE PROSTORA KUPELJI 1991. GODINE

koje su bile primitivno uređene. Nakon izgradnje Marijine i Jakobove kupelji izgrađeni su blagova lište (Restaurant) i kupališna dvorana (Cursalon). Izgradnja cijelog kupališnog kompleksa, s parkom i šetalištima s alejama divljih kestena i lipa, dovršena je 1866. godine.

Prilikom podizanja kupelji, na pročelje zgrade ispod koje su izvori tople vode, uklesan je, poviše hrvatskog grba, natpis: „Na čast domovini i korist čovječanstvu. MDCCCLXII“

Ravnatelj kupališta bio je, u to vrijeme, sin Jakoba Badla, Vatroslav (Ignat) Badl.

PRVI LIJEĆNICI I NJIHOVE MONOGRAFIJE O KRAPINSKIM TOPLICAMA

Upotreba kupelji bila je od 1856. godine pod nadzorom liječnika dr. Leopolda Tanzera. On je napisao i prvu knjižicu o Krapinskim Toplicama: „Die Mineralquellen Krapina-Töplitz nächst Rohitsch in Croatiens“, tiskanu u Beču 1861. godine. U II. izdanju, tiskanom iste godine, Tanzer je napisao: „Lječilište više nije, kao prije više godina, ustanova za samovoljno proljevanje krvi, jer je već pet godina pod odgovornom upravom autora, koji po mogućnosti sa znanstvenom savješću pristupa radu, pregleda svakog bez obzira na položaj i daje mu liječnički savjet.“

Tanzer preporučuje pijenje vode i kupanje u vodi. Pijenje vode preporučuje posebice kod smetnji u funkcijama „donjih“ organa, a za kupanje primjećuje da izvanredno koristi bolesnicima s jakim promjenama na zglobovima. Zapazio je također da su

recidivi nakon kupanja mnogo rjeđi i blaži. Opisao je 26 bolesnika, među njima, osmorici s gihtom.

Tanzer je, kao liječnik, u Krapinskim Toplicama proveo 8 godina, a njegov nasljednik bio je dr. Dominik Bancalari, koji je također izdao knjižicu o Krapinskim Toplicama 1868. godine. U hrvatskom izdanju, „Krapinske Toplice – njihova topla vrela i kupelji“, tiskanom 1871. godine, govori kako se „kupelji ove rabe proti kožnim bolestim. Vrlo povoljno djeluje poraba ovih kupelji u sifilisu i u onih bolestih, što se iz njega porode; u osutich, medju ovimi osobito Eccema, Prurigo, Lichen Psoriasis. Od bolesti, za koje su još shodne ove toplice, mogu se napomenuti ulozi i nazube (rheuma) svake vrste (od kojih jih godimice hiljade bolestnika rabe i to takvim uspjehom, kakav se nepostiže u nikoj dosele poznatoj kupelji); zatim živcobilja, kad su živci već posvema oslabili, što se pokazuje bolestnom podraživošću, ili kad su pojedini živci bolno podražljivi. Kupelj je također za onoga, koji boluje s nervozne glavobolje i grčna želudca. Vrlo uspješno dadu se upotrijebiti ove kupelji u bolesti „Ischias“, čemu se može više primjera navesti. Nadalje u grčevih razne žestine, u mnogovrstnih hysterijah, slabljini ili nemoći mužkoga rodilnog uđa; u uzmah, ako nije već posvema izopačen središnji živčani sustav ili ako ta izopačenost nije već daleko segla; u usisanih exudatih, na izvanjskoj koži, staničevini, u nožnoj koži, u kostih i u puerperium, čim se uzpostavlja prijašnji oblik i gibkost uđa; nečistih i torpidnih rana, po čem se dobiva bolje lice, gnoj sve bolji postaje, te domalo se izlieći.“ Nadalje, dr. Bancalari opisuje više

bolesnika iz svoje prakse. Također, knjižica je svojevrsni turistički vodič Krapinskih Toplica, u kojem se detaljno opisuju: položaj, putovi do Toplica, smještajne mogućnosti u mjestu sa cjenikom, blagovalište i gostionice, zabave, šetnje, javni uredi, okoliš, izleti, povijest kupališta, podneblje, geologija, književnost, analiza voda i kupaone. Autor je, u predgovoru knjige, napisao: „pišuć ovo djelce, bijaše mi na umu, upoznati liečnike daljih krajeva sa sredstvi i silami, što nam ih naše toplice za liek pružaju. Ujedno sam nastojao, da potrebi kupalištnih gostova udovoljim i da ih u sve okolnosti uputim; spomenuo sam zato kupališni red, opisao puteve do kupališta i naznačio stanove itd., tako, da se gost u sve razumjeti može. Šaljući dakle ovu knjigu u svjet, mislim, da kao kupališni liečnik jedino svoju dužnost vršim.“

Pet godina nakon Bancalarijeva hrvatskog izdanja, u Beču izlazi još jedna slična knjiga, koju je napisao, također kupališni liječnik, Anton Rak, pod nazivom: „Das Mineralbad Krapina – Töplitz in Croatiens“.

Krapinske Toplice su, nakon Tanzerova opisa (1861.), zatim Bancalarijeva (1868. i 1871.) i Rakova opisa (1876.), sve više dobivale na balneološkoj i turističkoj vrijednosti u Europi 19. stoljeća što je uključivalo i višestruku sadržajno kvalitetnu ponudu za sve posjetitelje. Turistički letak tiskan u Grazu, pod naslovom: „Der Thermal – Curort (Akratotherme) Krapina – Töplitz in Kroatien“, sadrži i podatak da su Krapinske Toplice na zemaljskoj (državnoj) izložbi 1882. godine u Trstu dobitile zlatnu medalju, kao i 1885. godine na sličnoj izložbi u Budimpešti.

Da bi se tradicija monografskih opisa Krapinskih Toplica nastavila, krajem 19. stoljeća (1889.) izlazi još jedna knjiga: „Der Thermal – Curort Krapina – Töplitz in Kroatien“, autora dr. Josipa Weingerla. Po sadržaju opisa, Weingerlova knjiga slična je prethodnima.

NOVIJE DOBA – Bolnički odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju u Kupališnom lječilištu Krapinske Toplice, Bolnica za reumatske bolesti i rehabilitaciju, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

U II. svjetskom ratu lječilišne zgrade bile su teško oštećene. Razni uređaji kupališta bili su uništeni, a inventarski predmeti većim dijelom odneseni. Nakon 1945. godine obnovljen je najnužniji inventar i počelo se s poslovanjem, uglavnom, turističko – ugostiteljskog karaktera, dok je zdravstvena služba potisnuta u drugi plan. Ukrzo je u zemlji uočen nedostatak bolničkih kreveta, naročito za kronične reumatske i ortopedske bolesnike, kao i za ratne

JEDNA OD PRVIH MONOGRAFIJA O KRAPINSKIM TOPLICAMA

PRIM. DR.
MARCEL MAJSEC
– PRVI RAVNATELJ
BOLNICE

Prvi Bolnički odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju imao je mali tim u sastavu: 4 liječnika, 2 medicinske sestre, 6 fizioterapeuta, 2 radna terapeuta, 1 magistra farmacije, 1 laborant, 1 medicinski tehničar, 12 bolničarki, 3 odgojiteljice, 1 učitelj i 20 čistačica.

Od osnivanja, Odjel je usko surađivao s istaknutim stručnjacima iz reumatologije i ortopedije. Organizaciju i rad Odjela, u prvim je godinama, osobno, savjetima pomagao i pratio nestor naše reumatologije, prim. dr. Drago Čop. S njim je, u to vrijeme, dolazio i prof. dr. Theodor Dürrigl. Osnivanje laboratorija, opremu i edukaciju kadrova nadzirao je nestor naše laboratorijske službe dr. Ibrahim Ružić. Poseban doprinos za rehabilitaciju ortopedskih bolesnika dao je prof. dr. Ferdo Grošpić, predstojnik Ortopedske klinike sa svojim suradnicima, koji su godinama redovito dolazili i obavljali konzilijarne preglede.

Od početka su bolesnici na Odjelu sustavno obrađivani. Uz adekvatnu njegu i prehranu, paralelno su dobivali i kontroliranu medikamentnu i fizičku terapiju. 1958. godine tiskan je Godišnjak Bolničkog odjela s prvim radovima iz tog vremena.

1959. godine, Dječji odjel dobio je pedijatra (dr. Nevenka Puškarić), a 1960. godine počeo je raditi u obnovljenim prostorijama sa 120 kreveta na II. katu blagovališne zgrade. Istovremeno se organizira instruktaža za djecu, a od 1965. godine i Osnovna škola s redovnim programom za lako mentalno retardiranu djecu, koja 1982. godine dobiva novu,

obrazovnoj djelatnosti prilagođenu, zgradu, u kojoj djeluje i danas, s time da, od ožujka 2016. godine, djeluje kao samostalna ustanova pod nazivom: Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice.

Broj bolesnika kontinuirano se povećavao, a počeli su dolaziti i teži bolesnici pa je i potreba za medicinskim osobljem postajala sve veća. Kako u to vrijeme nije bilo dovoljno medicinskog kadra, u Krapinskim Toplicama je otvorena Škola za bolničare 1959. godine. Kasnije je, iz istog razloga, otvorena i škola za fizioterapeute, zdravstvene tehničare i medicinske sestre. Zaposlen je i veći broj liječnika. Daljnjim razvojem, Lječilište je 5. studenog 1962. godine dobilo naziv: Bolnica za reumatske bolesti i rehabilitaciju. Ravnatelj bolnice bio je prim. dr. Marcel Majsec, specijalist fizičke medicine. Iste, 1962. godine, upućena je na specijalizaciju grupa mladih liječnika i jedan biokemičar. Tako je, 1965. godine, Bolnica dobila i svog prvog internistu (prim. dr. sc. Slavko Čunović), još jednog pedijatra (prim. dr. Marko Gverić, ubrzo šef pedijatrijske službe), ortopeda (dr. Ivica Sinković) i prvog specijalista medicinske biokemije (mr. ph. Katarina Čunović). Nabavljen je i bolji rendgenski aparat, a 1968. godine specijalizaciju je završio i naš prvi radiolog (prim. dr. Miloš Manestar). Broj specijalista fizičke medicine također se stalno povećavao.

Prvog kardiologa (dr. Mile Majačić) Bolnica je dobila 1973. godine, a već 1974. godine otvoren je Odjel za bolesti srca i krvnih žila. Sljedeće, 1975. godine specijalizaciju je završio i prvi neurolog (dr.

Mirna Antonić). 2. prosinca 1976. godine, Odjel za bolesti srca i krvnih žila, Reumatološki odjel te Odjel za fizičku medicinu i rehabilitaciju useljavaju u 5 katova Novog bolničkog objekta (NBO), u kojem, na površini od 7.000 m², uz odgovarajuće radne i terapijske prostore, postoji: klimatiziran bazen, suvremena kuhinja i restoran te 250 kreveta u dvokrevetnim i trokrevetnim sobama.

Od 1. siječnja 1979. godine, Bolnica je organizirana u 7 samostalnih radnih jedinica: Laboratorij, Radiološka dijagnostika, Odjel za upalni reumatizam i dijabetes, Odjel za rehabilitaciju ortopedskih i traumatiziranih bolesnika, Odjel za bolesti srca i krvnih žila, Odjel za liječenje, fizičku medicinu i rehabilitaciju i Odjel za rehabilitaciju djece (Dječji odjel). Uz Dječji odjel, postoji i osnovna škola s redovitim programom i programom za lako mentalno retardiranu djecu, u kojoj rade nastavnici i profesori, njih ukupno 21.

1980. godine dužnost ravnatelja Bolnice počinje obnašati prim. mr. sc. Marcel Majsec, mlađi, dr. med. spec. internist.

Od 1986. godine, Bolnica ima, uz navedene, i Odjel za rehabilitaciju neuroloških bolesnika. 1988. godine dovršen je i Najnoviji bolnički objekt (NNBO)

HIDROTERAPIJA U NBO - U NAKON PREUREĐENJA
2007. GODINE

sa 270 kreveta u komforним, jednokrevetnim i dvo-krevetnim, sobama.

Za vrijeme Domovinskog rata ranjenici su, nakon akutnog zbrinjavanja, nastavljali liječenje i rehabilitaciju u specijalnim bolnicama za medicinsku rehabilitaciju pa tako i u našoj. Prvi su ranjenici stigli tijekom ljeta 1991. godine, a do 1996. godine bilo ih je na liječenju i rehabilitaciji više od pet tisuća, od čega više od 200 ranjenika s traumatskom ozljedom mozga.

U sastavu Bolnice, u razdoblju od 1992. do 2001. godine bio je i Hotel „Toplice“ s 250 kreveta, 4 vanjska bazena te više ugostiteljskih i sportskih sadržaja.

Sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz 1993. godine, osnivačem Bolnice postaje Krapinsko – zagorska županija, a 1994. godine Bolnica dobiva naziv: Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju. U to vrijeme Bolnica ima 9 odjela: Odjel za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika, Odjel za rehabilitaciju bolesnika s bolestima srca i krvnih žila, Odjel za rehabilitaciju ortopedsko – traumatoloških bolesnika, Odjel za medicinsku rehabilitaciju i fizičku medicinu, Odjel za rehabilitaciju djece s pridruženom osnovnom školom, Interni odjel s jedinicom intenzivnog liječenja, Odjel radiološke dijagnostike, Odjel za biokemijsko – hematološku dijagnostiku. Također, u sklopu Bolnice, počinje djelovati i Bolnička ljekarna.

S Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje Bolnica ima ugovoren 491 rehabilitacijski krevet, 25 kreveta za akutnu rehabilitaciju i 60 internističkih kreveta, odnosno ukupno 576 kreveta.

Od 1. rujna 1997. godine, u bolničkim prostorima djeluje privatna Specijalna bolnica za kardiovaskularnu kirurgiju Magdalena (od 2011. godine Magdalena – klinika za kardiovaskularne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayer u Osijeku).

U razdoblju od 2006. do 2013. godine, nedaleko Bolnice, djeluje i privatna poliklinika za hemodijalizu Vita, a 2008. godine otvorena je, u prostorima Bolnice, i privatna Specijalna bolnica za ortopediju i traumatologiju Akromion.

RUKOVOĐENJE BOLNICOM

Dužnost ravnatelja od osnivanja prvog Bolničkog odjela do danas obnašali su:

- od 1956. do 1980. godine – prim. dr. **Marcel Majsec**, specijalist fizijatar,
- od 1980. do 2009. godine – prim. mr. sc. **Marcel Majsec, mlađi**, dr. med. spec. interne medicine, uz prekid od 14. lipnja do 1. prosinca 1995. godine, kada je dužnost v.d. ravnatelja obnašao prof. dr. **Krunoslav Turkulin**
- od 01. veljače do 05. travnja 2009. godine, dužnost v.d. ravnatelja obnašao je dr. sc. **Ivan Horvatek**, dr. med. spec. ortoped
- od 06. travnja 2009. do 12. siječnja 2015. godine – doc. dr. sc. **Duško Cerovec**, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog
- od 13. siječnja 2015. godine do danas – **Željka Žnidarić**, univ. spec. oec.

BOLNICA DANAS

Kao pravna osoba, Bolnica je upisana u registar Trgovačkog suda u Zagrebu i u Upisnik ustanova socijalne skrbi pri nadležnom ministarstvu. Osnivač Bolnice je Krapinsko – zagorska županija. Bolnicu zastupa i predstavlja ravnatelj Bolnice. Ravnatelj zastupa Bolnicu u okviru registrirane djelatnosti, neograničeno. U organizaciji i vođenju poslovanja, Ravnatelju pomažu zamjenik i pomoćnici. Bolnicom upravlja Upravno vijeće od 5 članova, od kojih, predsjednika i 2 člana imenuje osnivač, a 2 člana se biraju iz redova zaposlenika Bolnice.

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice je, po svojoj namjeni, bolnica za medicinsku rehabilitaciju i za specijalističko – konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, a obavlja sljedeće djelatnosti:

- medicinska rehabilitacija i liječenje neuroloških, kardiovaskularnih, ortopedsko – traumatisiranih, reumatskih i internističkih bolesnika odrasle i djeće dobi
- pružanje polikliničko – specijalističkih usluga iz djelatnosti Bolnice
- opskrba Bolnice lijekovima putem bolničke ljekarne
- prijevoz bolesnika
- obavljanje hotelsko – smještajne i ugostiteljske djelatnosti s uslugama zdravstvenog turizma
- opskrba potrošača vodom iz termalnog vodovoda.

Danas je Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice ustrojena kroz sljedeće ustrojstvene jedinice:

1. U djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije : *Služba za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, sa sljedećim odjelima:*
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju, s ordinacijama za neurologiju, EEG, ultrazvuk – doppler karotida i TCD
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju ortopedskih i traumatoloških bolesnika, s ordinacijama za dječju ortopediju i traumatologiju lokomotornog sustava
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju kardioloških bolesnika, s ordinacijama za kardiologiju, EKG, Holter, ergometriju, ultrazvuk srca i spirometriju
  - Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece, s ordinacijom za pedijatriju
  - Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, s ordinacijama za fizikalnu medicinu odraslih i djece, ambulantnu rehabilitaciju odraslih i djece, reumatologiju, EMNG i ultrazvuk lokomotornog sustava
2. U ostalim zdravstvenim djelatnostima ustrojavaju se odjeli:
  - Odjel za unutarnje bolesti, s hitnom ordinacijom, dnevnom bolnicom, ordinacijama za kardiologiju, reumatologiju, dijabetologiju i internistički ultrazvuk
  - Odjel za reanimatologiju i intenzivno liječenje
  - Odjel za radiološku dijagnostiku, s ordinacijama za klasične i kontrastne radiološke pretrage, ultrazvuk, CT, mamografiju i denzitometriju

- Odjel medicinsko biokemijski laboratorij, s ordinacijama za opću medicinsku biokemiju, specijalističku medicinsku biokemiju, hematologiju i koagulaciju, hitnu laboratorijsku dijagnostiku i laboratorijsku dijagnostiku na razini primarne zdravstvene zaštite
- Odjel bolničke ljekarne.

3. Radi obavljanja stručno – administrativnih, uslužnih i pomoćnih poslova, ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice:

- Ravnateljstvo
- Odjel za unutarnju reviziju
- Odjel za finansijsko – računovodstvene poslove, s Finansijsko – računovodstvenim odsjekom, Odsjekom plana i analize, Odsjekom nabave, Odsjekom za informatiku i Odsjekom za prijam bolesnika, odnose s javnošću i za marketing
- Odjel za pravne, kadrovske i opće poslove, s Odsjekom za kadrovske i opće poslove i medicinsku dokumentaciju, Odsjekom za pravne poslove i Odsjekom zaštite na radu i

protupožarnu zaštitu

- Odjel za tehničko – uslužne poslove, s Odsjekom za tehničke poslove, Odsjekom prehrane i ugostiteljstva i Odsjekom za kontrolu voda i sanitarnu higijenu.

Bolnica danas zapošjava 742 djelatnika, od kojih: 50 lječnika (38 specijalista, 7 lječnika na specijalizaciji i 5 lječnika koji čekaju Rješenje o odobrenju specijalizacije), 2 specijalista medicinske biokemije, 1 magistr medicinske biokemije, 1 magistr spec. kliničke farmacije, 9 logopeda, 3 psihologa, 1 asistenta psihologa, 1 dipl. socijalnu radnicu, 1 dijetetičarku, 6 dipl. medicinskih sestara, 50 prvostupnica sestrinstva, 147 medicinskih sestara, 1 bolničara, 5 pomoćnih osoba za rad u bolesničkoj sobi, 14 dipl. fizioterapeuta, 54 prvostupnika fizioterapije, 82 fizioterapeut-ska tehničara, 7 masera – kupeljara, 15 prvostupnika radne terapije, 5 medicinsko – laboratorijskih ing., 7 zdravstvenih tehničara laboratorijskog usmjerenja,

BOLNIČKI RESTORAN

3 farmaceutska tehničara, 7 ing. radiološke dijagnostike, 1 dipl. ing. preh. bioteh. kontr. vode i sanitarne higijene, 2 sanitarna inženjera, 1 sanitarnog tehničara, 2 sveučilišne specijalistice ekonomije, 4 dipl. ekonomista, 1 struč. spec. komunikacijskog menadžmenta, 2 dipl. pravnika, 1 dipl. informatičara, 1 dipl. ing. zaštite na radu i zaštite od požara, 1 dipl. ing. elektrotehnike, 3 všs službenika, 44 sss službenika, 1 nss službenika i 40 kuhara i pomoćnih radnika u kuhinji, 36 konobara i servirki, 53 spremačice, 13 kupeljarki/spremačica bazenskog prostora, 17 razvozača bolesnika i 47 tehničkog osoblja (tehnička služba, skladištari, portiri, telefonisti).

Kapacitet bolnice obuhvaća 580 kreveta za stacionarnu bolničku djelatnost. S Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje Bolnica ima ugovoreno: 426 rehabilitacijskih kreveta i 30 akutnih, dakle, ukupno 456 kreveta. Preostali kapaciteti na raspolaganju su za medicinski turizam, kojim se naša Bolnica bavi već dugi niz godina.

Godišnje se u Bolnici liječi više od 7.500 ležećih pacijenata te oko 75.000 ambulantno – polikliničkih pacijenata kojima se zajedno pruži preko 1.400.000 medicinskih usluga.

Zbog svoje specifičnosti interdisciplinarnog pristupa bolesnicima, koji podrazumijeva skrb specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije, neurologa, ortopeda, interniste, kardiologa, radiologa te laboratorijske dijagnostike, kao i fizioterapeuta raznih profila, radnih terapeuta, logopeda i psihologa, a sve na jednom mjestu, Bolnica je danas prepoznata kao ustanova koja može zbrinuti i rehabilitirati i najkompleksnije bolesnike.

KULINARSKO UMIJEĆE BOLNIČKIH KUHARA NAGRĀDENO
JE BROJIM PRIZNANJIMA I MEDALJAMA NA HRVATSKIM
PRVENSTVIMA U KULINARSTVU

Naša vizija je postati prepoznatljiva bolnica po izvrsnosti u pružanju usluga i brzi za korisnike, bolnica izbora za sve veći broj bolesnika s područja Republike Hrvatske i šire regije.

Misija Bolnice je pružanje usluga medicinske rehabilitacije i dijagnostike neuroloških, kardiovaskularnih, ortopedsko – traumatiziranih, reumatskih i internističkih bolesnika odrasle i dječje dobi, i to visokokvalitetnih zdravstvenih usluga kroz primjenu suvremenih dijagnostičko – terapijskih postupaka i metoda liječenja. Posvećeni smo

uspostavljanju viših standarda zdravstvene njegе kroz pružanje kvalitetnih i brzih usluga, stalnu edukaciju naših zaposlenika, uvođenje novih metoda i tehnologija, kao i iskorištavanje raspoloživih prirodnih resursa.

U predstojećem razdoblju, Bolnica će i dalje raditi na edukaciji svojih djelatnika, obnavljanju postojećih kapaciteta, kako smještajnih, tako i opreme, na uvođenju inovativnih metoda u liječenju i rehabilitaciji, a kako bi svojim bolesnicima pružala što bolje usluge.

Od dolaska prvog liječnika u Krapinske Toplice, prije 160 godina, liječenje u Krapinskim Toplicama se kontinuirano razvijalo, a naša je ustanova od, kako su je nekad okarakterizirali, „ustanove za samovoljno proljevanje krvi“, preko kupališnog lječilišta, postala respektabilna zdravstvena ustanova, što je potvrđio i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje dodjelom Priznanja za najbolju specijalnu bolnicu u 2014. godini. Sljedeći korak našeg razvoja je stjecanje statusa Klinike za medicinsku rehabilitaciju, na čemu se u zadnjih nekoliko godina intenzivno radi.

Branimir Suton, dipl. ing. prom.
VODITELJ ODJELA ZA TEHNIČKO-USLUŽNE POSLOVE

Izgradnja bolničkih objekata

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice (Bolnica) smještena je u kompleksu zgrada koji čine: Stara zgrada, na koju se sa sjeverne strane naslanja zgrada Hidroterapije s Jakobovim i Marijinim bazenom i blatne kupke, a sa južne strane objekt Odjela za medicinsku rehabilitaciju djece, zatim Novi bolnički objekt (NBO), Najnoviji bolnički objekt (NNBO), upravne zgrade (Katin dvor i Nova upravna zgrada), kotlovnica, pravonica rublja i pomoćne radionice te bolnički park.

Stara zgrada bolnice (Curhaus) izgrađena je 1860. godine i prvotno je imala 75 soba, a 1868. godine, nakon dogradnje, imala je ukupno 110 soba.

Marijine kupelji izgrađene su 1862. godine, a 1863. godine dovršene su i Jakobove kupelji. Iz svih kupelji dolazilo se zatvorenim hodnicima do Kupališne zgrade koja je dovršena 1886. godine.

Stara bolnička zgrada, sa južne strane, spojena je sa objektom koji je izgrađen 1866. godine kao Blagovališna zgrada sa restoranom, 17 gostinskih

soba na prvom katu i kupališnom dvoranom (Cursalon).

U II. svjetskom ratu objekti su znatno oštećeni i devastirani. Završetkom rata, 1945. godine, objekti su najnužnije obnovljeni i opremljeni. Tek 1955. godine pristupilo se ozbiljnijoj obnovi Stare zgrade, a 1960. godine je, na II. katu Blagovališne zgrade, uređen Dječji odjel (danas: Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece).

Objekt Stare zgrade je od 1992. godine redovito održavan i nekoliko puta obnavljan (novo kroviste, fasada, stolarija, sanitarni čvorovi, sobe i dr.).

Hidroterapija s Jakobovim i Marijinim bazenom i blatnim kupkama kompletno je obnovljena u razdoblju od 1990. do 1992. godine. U proteklih nekoliko godina, uz redovno održavanje, izmijenjeno je dno Jakobovog bazena izrađeno od hrastovine, a ovih dana je dovršena i zamjena staklenih stijena na bazenu.

NBO je dovršen 1976. godine, a sastoji se od 250 bolničkih soba, hidroterapije u prizemlju, kuhinje

DVORANA KUPALIŠNOG LJEČILIŠTA

BOLNIČKI OBJEKTI
U 19. STOLJEĆU
KRAP. TOPLICE

NOVI BOLNIČKI OBJEKT IZGRAĐEN 1976. GODINE

NAJNOVIJI BOLNIČKI OBJEKT IZGRAĐEN 1988. GODINE

OBNOVLJENI APARTMANI

ovom objektu započelo se 2007. godine, a do danas ih je obnovljeno ukupno 51 (48 soba i 3 apartmana). U sklopu proširenja dijela NNBO – a, 1996. godine Klinika Magdalena je nadogradila objekt te je tada izgrađena i zgrada nove uprave koju zajednički koriste Bolnica i Klinika Magdalena.

Objekt nekadašnje Blagovališne zgrade i Odjela za medicinsku rehabilitaciju djece obnovljen je 2007. godine, kada je obnovljena i zgrada Katinog dvora. U dijelu novoobnovljenog objekta Odjela za medicinsku rehabilitaciju djece, u najmu se nalazi Specijalna bolnica za ortopediju i traumatologiju Akromion.

Nakon izgradnje Stare zgrade bolnice, 1865. godine Jakob Badel započeo je s uređenjem parka koji se do danas redovito održava i uređuje.

BOLNIČKI PARK U 19. STOLJEĆU

Nada Jačmenica, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

VODITELJICA ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU BOLESNIKA S REUMATSKIM BOLESTIMA

Odjel za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima

Ovaj je odjel ponikao iz Bolničkog odjela za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju, koji je osnovan 1956. godine.

Smještajni kapaciteti povećani su 1976. godine kada je završena izgradnja Nove bolničke zgrade (NBO) te 1988. godine kada je stavljen u funkciju Najnoviji bolnički objekt (NNBO). U potonji, novouzgrađeni prostor, iz Stare zgrade, seli Odjel za reumatske bolesti, koji tijekom vremena mijenja naziv u Odjel za liječenje i rehabilitaciju odraslih, zatim Odjel za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Radna jedinica za reumatske bolesti i Služba za medicinsku rehabilitaciju do današnjeg naziva koji glasi: Odjel za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima.

Na Odjelu za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju radili su liječnici: Ivan Krivec i Ivica Sinković. Fizijatar, prim. Krivec bio je zaposlen u Bolnici od 1958. do 1991. godine, a 1964. godine postaje voditelj odjela koji tada nosi naziv Odjel za

liječenje i rehabilitaciju odraslih. Voditeljem navedenog odjela 1978. godine postaje dr. Juraj Frajman, fizijatar – reumatolog koji je u bolnici zaposlen od 1969. godine, a umirovljen 1999. godine. Na funkciju ga naslijedi dr. Ljubo Suton, fizijatar – reumatolog koji je u Bolnici počeo raditi 1969. godine. Funkciju voditelja odjela obnašao je do umirovljenja 2007. godine. Iste godine njegovu funkciju preuzima fizijatrica dr. Nada Jačmenica, koja je u Bolnici zaposlena od 1981. godine.

Prva glavna sestra Odjela bila je, od 1988. godine, vms. Dragica Kralj, koju po njezinom umirovljenju, 2012. godine, naslijedi Željka Kralj, dipl. med. techn.

Unazad više godina, Odjel za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima organiziran je kroz tri Odsjeka: R1, R2 i R3, u prostorima novih bolničkih objekata. Ulaskom u navedeni objekt Klinike Magdalena, prostori Odjela za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima dijelom se modifciraju.

Danas je Odsjek R1 smješten na I. i V. katu posljednje izgrađenog objekta te raspolaže s ukupno 44 kreveta. Na Odsjeku R1 rade fizijatricice: dr. Nada Jačmenica, voditeljica Odjela koja vodi pacijente na V. katu i dr. Jasmina Halužan Bariša, u Bolnici zaposlena od 1987. godine, koja se ujedno bavi i UZV lokomotornog sustava, a vodi pacijente na I. katu. Voditelj sestrinskog tima zdravstvene njegе Odsjeka R1 je Ivica Lisjak, bacc. med. techn.

Odsjek R2 smješten je na II. katu istog objekta te raspolaže s 52 kreveta. Na Odsjeku R2 više je godina radila fizijatrica dr. Marica Nadih koja je u Bolnici bila zaposlena od 1977. godine, a umirovljena je u svibnju 2016. godine. Na njezino radno mjesto dolazi fizijatrica mr. Jadranka Jug, koja je do tada radila u Odjelu za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s neurološkim bolestima, a u Bolnici je zaposlena od 1989. godine. Od 2014. godine, na istom Odsjeku radi i fizijatrica dr. Iva Milivojević. Voditeljica sestrinskog tima zdravstvene njegе Odsjeka R2 je Nada Lisjak, bacc. med. techn.

Na R3 Odsjeku, koji je također smješten na II. katu i raspolaže s 14 kreveta, radio je više godina fizijatar – reumatolog dr. Rajko Pavlović, čiji je radni staž u našoj Bolnici započeo 1986. godine. Uz rad sa stacionarnim pacijentima, svakodnevno je, u polovici

radnog vremena, radio i u polikliničkoj reumatološkoj ambulanti. U kolovozu 2016. godine dr. Pavlović raskida radni odnos s našom ustanovom, a rad na Odsjeku preuzima dr. Iva Milivojević. Voditeljica sestrinskog tima zdravstvene njegе Odsjeka R3 je Dubravka Granec, vms.

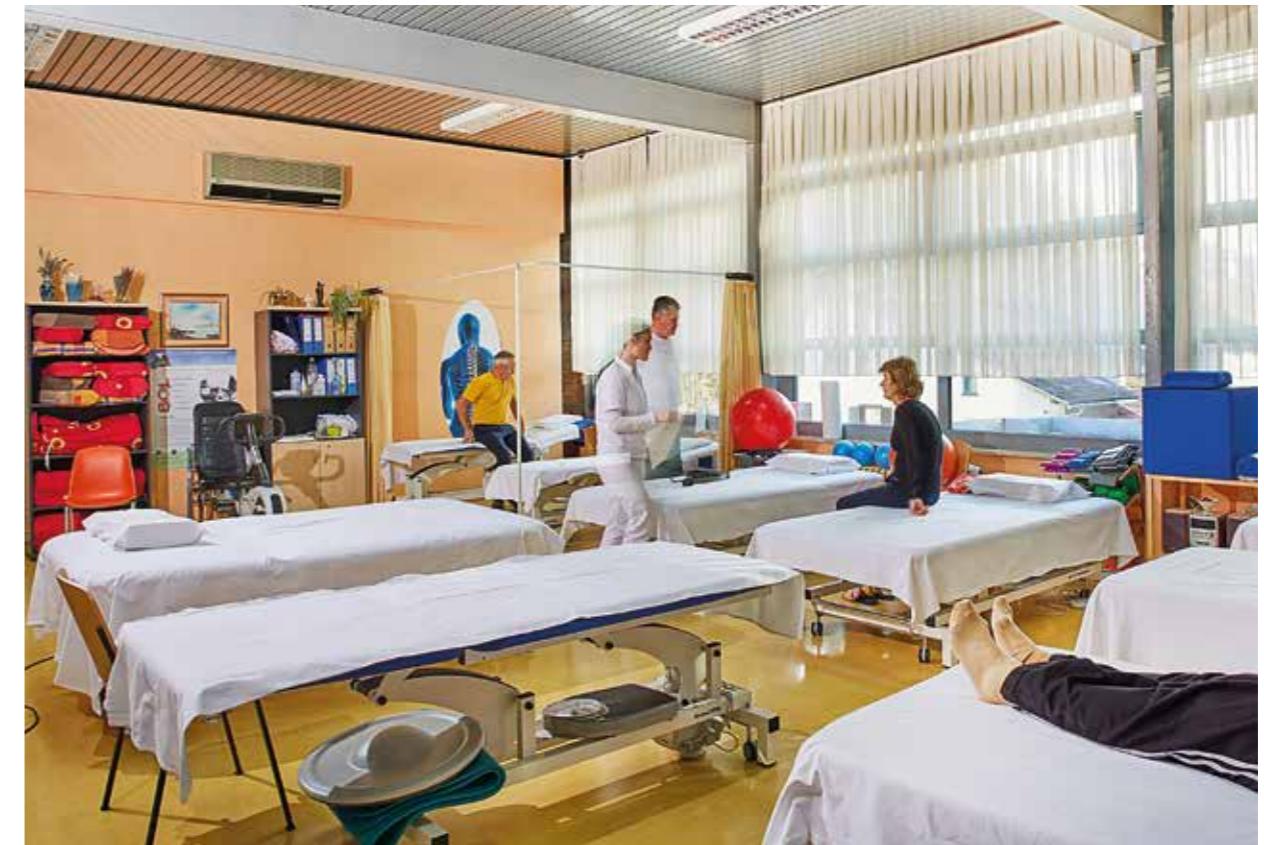
U radu Odjela, takoder sudjeluju liječnici koji čekaju izdavanje Rješenja o odobrenju specijalizacije: Ivana Brkićić, Valentina Delimar i Mateja Mamić.

Odjel trenutno ima i 23 kreveta u NBO - u.

Vezano uz Odjel funkcioniра i gimnastička dvorana, a glavna fizioterapeutkinja Odjela je Biserka Vuzem, mag. fizioterapije.

Tijekom ranijih godina, u sklopu Radne jedinice za medicinsku rehabilitaciju bila su organizirana dva odjela u prostorima Hotela „Toplice“ gdje su radili: dr. Gorinka Belencan – Maček, dr. Ljubo Suton, dr. Branko Markulinčić, dr. Biserka Orešković, dr. Zoran Vuletić, dr. Jadranka Jug i dr. Ksenija Petek-Bušelić, a kraće vrijeme i dr. Nada Jačmenica te dr. Jasmina Halužan Bariša. U Hotelu i danas funkcioniira bolnički pogon fizikalne terapije koji zbrinjava polikliničke pacijente.

DVORANA ZA MEDICINSKU GIMNASTIKU

TERAPIJA
UDARNIM VALOM

FANGO – LJEKOVITO BLATO

Na Odjelu za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima provodi se: prevencija, fizikalno i medikamentozno liječenje te rehabilitacija pacijenata s degenerativnim, vanzglobnim i upalnim reumatizmom, stanjima nakon traume i/ili operacije sustava za kretanje te osteoporozom, sistemskim bolestima vezivnog tkiva, bolestima cirkulatornog sustava i nekim neurološkim oboljenjima. Godišnje se na odjelu rehabilitira oko 2.000 pacijenata.

Članovi odjelnog tima su: liječnik (fizijatar, konzilijarni reumatolog, ortoped, neurolog i internist), fizioterapeut, medicinska sestra/medicinski tehničar, radni terapeut, logoped, psiholog te drugi zdravstveni i nezdravstveni djelatnici.

Na dobrobit pacijenata i struke, svi članovi našeg odjelnog medicinskog tima kontinuirano sudjeluju u raznim oblicima trajnog stručnog usavršavanja.

Velika vrijednost i prednost našeg fizikalnog tretmana je hidroterapija, koju nam omogućuje

CENTAR ZA
BIOMEHANIČKO
IZOKINETIČKO
DIJAGNOSTIKU I
LJEĆENJE

termomineralna voda, prirodno ljekovito bogatstvo na čijem smo vrelu sazdani.

Ovaj se fizikalni postupak provodi u bazenima, Hubbardovim kadama i malim kadama, a izvodi se: plivanje, vježbe u vodi, podvodna masaža, podvodna trakcija i izmjenične kupke. U prostoru hidroterapije odraduju se i ručna masaža te limfna drenaža.

Uz navedeno, organizirane su i dvorane za medicinsku gimnastiku, koja se izvodi individualno i grupno, a postoji i mogućnost EMG BF treninga.

U sklopu elektroterapijskog pogona imamo: dijadinarske struje, interferentne struje, transkutanu električnu nervnu stimulaciju (TENS), galvanizaciju, ionoforezu, kratko infracrveno zračenje (SOLUX) te elektrostimulacije – elektrogimnastiku (COMPEX, IFS, TENS, FES). Također, raspolažemo s magnetoterapijom, laserom, udarnim valom, ultrazvukom i sonoforezom. Od termoprocedura primjenjujemo krioterapiju, fango i parafin. Osim toga, na raspolaganju su nam i radna terapija, logopedske vježbe i tretman psihologa.

Našim je pacijentima dostupna i Izokinetička dijagnostika i rehabilitacija koja omogućava ciljane i sofisticirane postupke vezane uz problematiku sustava za kretanje te ciljani programi kao što je Program za relaksaciju i mršavljenje.

Na Odjelu za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima posebnu pažnju posvećujemo profesionalnom, pozitivnom i poticajnom odnosu prema pacijentima te radnoj atmosferi, uključujući i odnose među članovima tima. Osobito se vodi računa o cjelovitom pristupu pacijentima, uvažavajući njihove tjelesne, duševne, duhovne i socijalne potrebe. S tim u vezi, pacijentima, u njihovo slobodno vrijeme, povremeno organiziramo kulturno – zabavne sadržaje, za koje dobivamo odlične povratne informacije.

Kako bi briga za pacijente bila što učinkovitija, a njihov boravak na našem Odjelu što ugodniji, članovi radnih timova njeguju komunikacijske vještine što rezultira ponovnim dolascima naših zadovoljnih pacijenata.

Mr. sc. Ivan Dubroja, dr. med., spec. neurolog

VODITELJ ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU KRANIOCEREBRALNIH BOLESNIKA I AKUTNU NEUROLOGIJU

Odjel za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju

Odjel za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju jedan je od najmlađih odjela Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, utemeljen 2014. godine.

Neurološka rehabilitacija jedan je od oblika rehabilitacije koji u našoj ustanovi ima dugu tradiciju. Počeci neurološke rehabilitacije datiraju od kasnih 50-ih godina prošlog stoljeća, iako su tada na rehabilitaciju zaprimani pacijenti u Odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju.

Prvi organizirani Odjel za neurološku rehabilitaciju započeo je s radom 1986. godine, dolaskom dr. Štefanie Valent, spec. neuropsihijatra u Bolnicu. Odjel je imao 4 odsjeka, koje su vodili spec. fizikalne i rehabilitacijske medicine: dr. Melita Uremović,

dr. Andela Ružićka, dr. Ljerka Toplak, dr. Katica Polanović i neurolog dr. Mira Grdović.

Glavni medicinski tehničari/sestre Odjela tijekom godina bili su: Đuro Tomić, Božica Pavliša i Josip Tisanić, a odjelne sestre: Marica Kantoci, Katica Tisanić, Dragica Ružak i Ljubica Jureković.

1989. godine, reorganizacijom Odjela za neurološku rehabilitaciju, započinje s radom Odsjek postintenzivne njege, gdje se, po prvi puta, organizirano zaprimaju najteži pacijenti s kraniocerebralnim ozljedama, s poremećajem svijesti (koma, vegetativno stanje, minimalno svjesno stanje), s potrebom intenzivnije neurološke medicinske njege (traheotomirani, s nazogastričnim sondama, urinarnim kateterima) i specifične neurološke rehabilitacije.

DVORANA ZA MEDICINSKU GIMNASTIKU

Odjel je do 1993. godine, do odlaska na specijalizaciju iz neurologije, vodio dr. Ivan Dubroja, a kasnije dr. Mira Grdović, spec. neurolog.

Početkom Domovinskog rata, Bolnica je zaprimala velik broj ranjenih pripadnika HV-a i ratnih stradalnika s ozljedama glave i kralješnice te je Odsjek za ozljede glave privremeno bio pojačanog kapaciteta.

Obzirom na iskustvo u rehabilitaciji bolesnika s kraniocerebralnim ozljedama, a u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (SZO, WHO) odlučeno je da se u Bolnici oformi Centar za kraniocerebralne ozljede s ciljem pružanja adekvatne neurološke rehabilitacije populaciji cijele Hrvatske. U nekoliko su navrata organizirani tečajevi Bobath kineziterapije koje su vodili međunarodno licencirani instruktori iz Velike Britanije, Švicarske i Njemačke te je stvorena jezgra neuroloških fizioterapeuta u našoj bolnici, koji su znatno doprinijeli razvoju neurološke rehabilitacije u Hrvatskoj.

Formirana je jezgra fizioterapeuta specijaliziranih

za neurološku rehabilitaciju, oformljena je jedinica za radnu terapiju, a u radu Odjela sudjeluju i logopedi te klinički psiholog. Organizacijski i stručni plan rada budućeg Centra za kraniocerebralne ozljede prezentirao je dr. Ivan Dubroja na tribini u Hrvatskom liječničkom zboru u Zagrebu 1993. godine.

Po završetku Domovinskog rata, Bolnica upućuje na dodatnu edukaciju iz neurorehabilitacije u Sveučilište Newcastle UK, dr. Žarka Bakrana, spec. fizijatra i dr. Ivana Dubroja, spec. neurologa, koji su stekli međunarodnu licencu iz neurorehabilitacije, prvi u ovom dijelu Europe. Po završenoj edukaciji navedeni liječnici počinju se sustavno baviti neurološkom rehabilitacijom (dr. Žarko Bakran) i rehabilitacijom bolesnika s poremećajem svijesti (dr. Ivan Dubroja).

Do 2014. godine, Odsjek za kraniocerebralne ozljede djeluje u sklopu Odjela za neurološku rehabilitaciju, a potom postaje samostalna organizacijska jedinica.

Dio Odjela, koji se bavi medicinskom rehabilitacijom kraniocerebralnih bolesnika, provodi suvremenu rehabilitaciju bolesnika s kraniocerebralnim ozljedama. U Odjel se, pored bolesnika s ozljedom

mozga, zaprimaju i teški bolesnici s poremećajem svijesti (koma, vegetativno stanje, minimalno svjedočno stanje) koji su nepokretni, opskrbljeni trahealnim kanilama, urinarnim kateterima, nazogastricnim sondama ili perkutanim gastrostomama, i električnim kortikalnim stimulatorima i zahtijevaju složenu medicinsku njegu i nadzor.

Neurološka rehabilitacija koja se provodi u Odjelu je multidisciplinarna i timska (neurolog, fizijatar, fizioterapeuti, logoped, psiholog i dr.). Provodi se fizikalna terapija po Bobath principu. Moguća je konzultacija različitim medicinskim specijalnostima ovisno o potrebama bolesnika (ortoped, neurokirurg, ORL specijalist, oftalmolog, urolog, internist i dr.).

Zahvaljujući dobroj opremljenosti Bolnice, Odjelu je na raspolaganju kvalitetna dijagnostika (MSCT, EEG, EMNG, Doppler, UZV, hematološko – biokemijski laboratorij itd.), a za vitalno ugrožene bolesnike moguće je intenzivno liječenje u Odjelu za reanimatologiju i intenzivno liječenje – JIL.

U Odjelu rade 2 spec. neurologa: mr. sc. Ivan Dubroja, dr. med. i Ivica Ščurić, dr. med., zatim spec. fizikalne medicine i rehabilitacije Valentina Blažinčić, dr. med. te Manuela Foro Znika, dr. med. na specijalizaciji iz neurologije. Glavna medicinska

sestra Odjela je Anica Cajhen, bacc. med. techn., voditeljica tima zdravstvene njegi Julija Krošlin, bacc. med. techn., a glavni fizioterapeut Odjela je Zdravko Maček, dipl. physioth. (ujedno i Glavni fizioterapeut Bolnice).

Dio Odjela, koji se bavi akutnom neurologijom općeg tipa, raspolaže s 9 kreveta i 1 krevetom u JIL-u, a prihvata sve bolesnike s neurološkim poremećajima, bilo akutnim bilo pogoršanjima kroničnih neuroloških bolesti. Koriste se suvremene metode liječenja u neurologiji, uključivo i trombolitičku terapiju akutnog ishemijskog moždanog udara. Zahvaljujući modernoj dijagnostičkoj opremi, omogućeno je praćenje složenih neuroloških problema tijekom hospitalizacije ili ambulantno.

Odjel također pruža konzilijarne usluge na razini Bolnice. Ordinacije i Odjel raspolaže s modernom neurofiziologiskom i neurovaskularnom dijagnostikom.

Djelatnici Odjela za rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju aktivno sudjeluju sa svojim radovima na domaćim i međunarodnim stručnim kongresima i skupovima, a organiziraju se i različiti tečajevi iz područja rada Odjela.

ELEKTROENCEFALOGRAFIJA (EEG)

Vesna Dragčević, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
VODITELJICA ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU NEUROLOŠKIH BOLESNIKA

Odjel za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika

U našoj bolnici, 1975. godine, počinje se razvijati neurorehabilitacija, kada dolaze prvi bolesnici s neuromotornim deficitom nastalim nakon moždanog udara, a od 1986. godine započinje se i s rehabilitacijom bolesnika s teškom traumatskom ozljedom mozga. Prva voditeljica Odjela bila je dr. Štefica Valent, zatim je 1996. godine voditeljsku dužnost preuzeo doc. prim. dr. sc. Žarko Bakran, dr. med. spec. fizikalne medicine i rehabilitacije, a nakon njega, 2014. godine, voditeljica postaje Vesna Dragčević, dr. med. spec. fizikalne medicine i rehabilitacije.

U lipnju 2014. godine, Odjel za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju izdvojen je kao samostalan Odjel.

Odjel za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika raspolaže s 88 kreveta, u trokrevetnim, dvokrevetnim i jednokrevetnim sobama, a pro-sječna rehabilitacija pacijenata traje 35 – 40 dana. Na Odjelu se rehabilitiraju bolesnici koji imaju teško smanjenje aktivnosti i ograničenje participacije nakon završenog akutnog liječenja oštećenja mozga uslijed bilo kojeg razloga te je, osim rehabilitacije, na

Odjelu moguće provoditi i potrebnu dijagnostiku, evaluaciju i akutno liječenje pridruženih bolesti drugih organskih sustava.

Rehabilitacijski tim čine: specijalist fizikalne i rehabilitacijske medicine, neurolog, klinički psiholog, logoped, radni terapeut, fizioterapeut, medicinska sestra te po potrebi specijalisti interne i drugih grana medicine.

Danas na Odjelu, uz dr. Vesnu Dragčević i glavnog medicinskog tehničara Josipa Tisanića, bacc. med. teh., rade specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije: dr. Marija Jeršek, dr. Ivana Kern i dr. Mario Fučkar te voditeljice timova – prvostupnice sestrinstva: Jasna Šalomon, Radmila Mikulić i Brankica Krajinović. Glavna fizioterapeutkinja Odjela je Martina Bakran, dipl. physioth. U radu Odjela također sudjeluju liječnici na specijalizaciji: Samir Haoui i Domagoj Andrić.

Na Odjelu se također obavlja edukacija studenata radne terapije, fizioterapije i logopедije, zatim doktora medicine – pripravnika te specijalizanata fizikalne medicine i rehabilitacije.

RADNA TERAPIJA

24

ELEKTROTERAPIJA
KOLJENA

60
60

Dr. sc. Ivan Horvatek, dr. med., spec. ortoped
VODITELJ ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU ORTOPEDSKIH I TRAUMATOLOŠKIH BOLESNIKA

Odjel za medicinsku rehabilitaciju ortopedskih i traumatoloških bolesnika

Bolnički odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju započeo je s radom 10.04.1956. godine, početkom rada Specijalne bolnice Krapinske Toplice, kao prvi odjel za ortopedsku i reumatološku rehabilitaciju u ondašnjoj Hrvatskoj.

Odjel je bio smješten na II. katu stare lječilišne zgrade s kapacitetom od 120 kreveta smještenih u 41 bolesničkoj sobi. Istovremeno, na I. katu istog objekta započeo je s radom Dječji rehabilitacijski odjel s 30 kreveta. U to vrijeme, na Odjelu je radilo: 4 liječnika, 2 medicinske sestre, 12 bolničara, 6 fizioterapeuta i 20 spremaćica.

U prvoj godini rada, na Odjelu je zbrinuto 550 bolesnika: 312 reumatoloških (56,7%) i 238 (43,3%) ortopedskih. Na ortopedskoj su rehabilitaciji dominirala stanja nakon klasičnih ortopedskih operacija, artroplastika bez implantata 88 (36,2%), diskopatije 66 (27,4%), frakture 46 (19,3%), poliomijelitis 27 (11,3%), amputacija 9 (0,37%) i paraplegija 2 (0,01%). Danas dominira rehabilitacija nakon ugradnje aloplastičnih implantata na mjesto bolesnih zglobova te rehabilitacija posljedica opće i sportske traumatologije sustava za kretanje.

Ortopedski odjel Bolnice stručno je bio usko povezan s Klinikom za ortopediju u Zagrebu.

Dugogodišnji stručni suradnik ortopedskog odjela u osnivanju bio je prof. dr. Ferdo Grošpić, ortoped, vrhunski operater i voditelj Klinike za ortopediju u Zagrebu.

Industrijski razvoj i razvoj prometa utjecali su na pojavu većeg broja traumatisiranih bolesnika koji su, nakon primarnog liječenja u Klinici za traumatologiju u Zagrebu, upućivani na rehabilitaciju u Bolnicu u Krapinske Toplice.

1965. godine, u Bolnici počinje stalno raditi prvi ortoped, dr. Ivica Sinković. Pod njegovim vodstvom unapređuje se i dalje razvija rehabilitacija djece, potom ortopedskih i traumatisiranih bolesnika. Ortopedski odjel bio je preseljen na I. kat starog bolničkog objekta te ubrzo zauzima 2 odjela čineći radnu jedinicu.

Nakon prerane smrti dr. Sinkovića, 1981. godine, voditelj Odjela postaje dr. Ivica Obrež. 1996. godine za voditelja Odjela ortopedske rehabilitacije postavljen je dr. Ivan Horvatek, ortoped.

Na ortopedskom odjelu su radili liječnici: dr. Rajko Fiket i dr. Šimun Šakić, ortoped te fizijatri: dr. Marina Tomićić, dr. Vlasta Stilinović i dr. Mihaela Dremil.

Od osnutka, mentor ortopedskog odjela Bolnice u Krapinskim Toplicama bila je Klinika za ortopediju u

Zagrebu. Uz stručne sastanke, redovite tjedne vizite radili su prof. dr. Ivo Ruszkowski, prof. dr. Dubravko Orlić i prof. dr. Krešimir Koržinek.

Tijekom Domovinskog rata veliki broj ranjenika, civila i pripadnika oružanih snaga Hrvatske vojske provodili su rehabilitaciju na ortopedskom odjelu Bolnice. U poratnim godinama, ortopedski odjel seli na I. i II. kat NBO – a, gdje se i danas nalazi. Od 2013. godine, osim u spomenutim prostorima, Odjel radi i na III. katu NNBO – a.

Odjel danas ima 100 kreveta. U prošlosti, osobito za vrijeme Domovinskog rata, Odjel je bio znatno veći, dok danas na Odjelu rade specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije: dr. Mirjana Novaković, dr. Renata Budić, dr. Ksenija Petek, dr. Rašeljka Zdravka Juras, dr. Darija Granec i dr. Gordana Cesarec. Glavna sestra Odjela je Katica Mužek, bacc. med. techn., a voditeljice timova zdravstvene njage su prvostupnica sestrinstva: Ana Sinković, Vlasta Veček i Marija Cigula te magistra sestrinstva Martina Kovačec. Na Odjelu rade još 24 medicinske sestre. Glavni fizioterapeut Odjela je Martina Risek, dipl. physioth., a uz nju, fizikalnu terapiju provodi još 8 fizioterapeuta.

Ortopedska i posttraumatska rehabilitacija su relativno brzi i efikasni postupci oporavka bolesnika nakon zahvata na sustavu za kretanje. Nužno je poznavanje principa ortopedskih i traumatoloških postupaka kako bi medicinska rehabilitacija bila što racionalnija i kvalitetnija. Na ortopedskom odjelu

provodi se medicinska rehabilitacija nakon rekonstruktivnih operacija sustava za kretanje te operacija opće i sportske traumatologije. Rehabilitacija je u ovim slučajevima funkcionalni nastavak akutnog liječenja, a sastoji se od edukacije, vježbi (osobito vježbi hoda), korištenja ortopedskih pomagala i ostale pomoćne fizikalne terapije.

Uz rad liječnika, bolesnicima je osigurana temeljna i specifična sestrinska njega. Po potrebi se koriste laboratorijske usluge i usluge rendgena, kao neizbjegljivi dijagnostički postupak u kreiranju rehabilitacije.

Fizikalnu terapiju u okviru medicinske rehabilitacije provode educirani fizioterapeuti. Na Odjelu se osigurava smještaj bolesnika koji nisu u stanju putovati na fizikalnu terapiju ili žive predaleko.

Liječnici Odjela sudjeluju u radu bolničke poliklinike prema svojim specijalnostima.

Djelatnici Odjela se kontinuirano educiraju, sudjeluju na stručnim kongresima i objavljaju stručne i znanstvene rade. Više djelatnika polazi doktorski studij, a do sada je obranjena i jedna doktorska disertacija. Nekolicina liječnika aktivno surađuje, kao vanjski znanstveno – nastavni suradnici, s Medicinskim fakultetom u Osijeku i predavači su stručno medicinskih predmeta u Srednjoj školi u Pregradu.

DVORANA ZA MEDICINSKU GIMNASTIKU

26

Doc. dr. sc. Duško Cerovec, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog
VODITELJ ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU KARDIOLOŠKIH BOLESNIKA

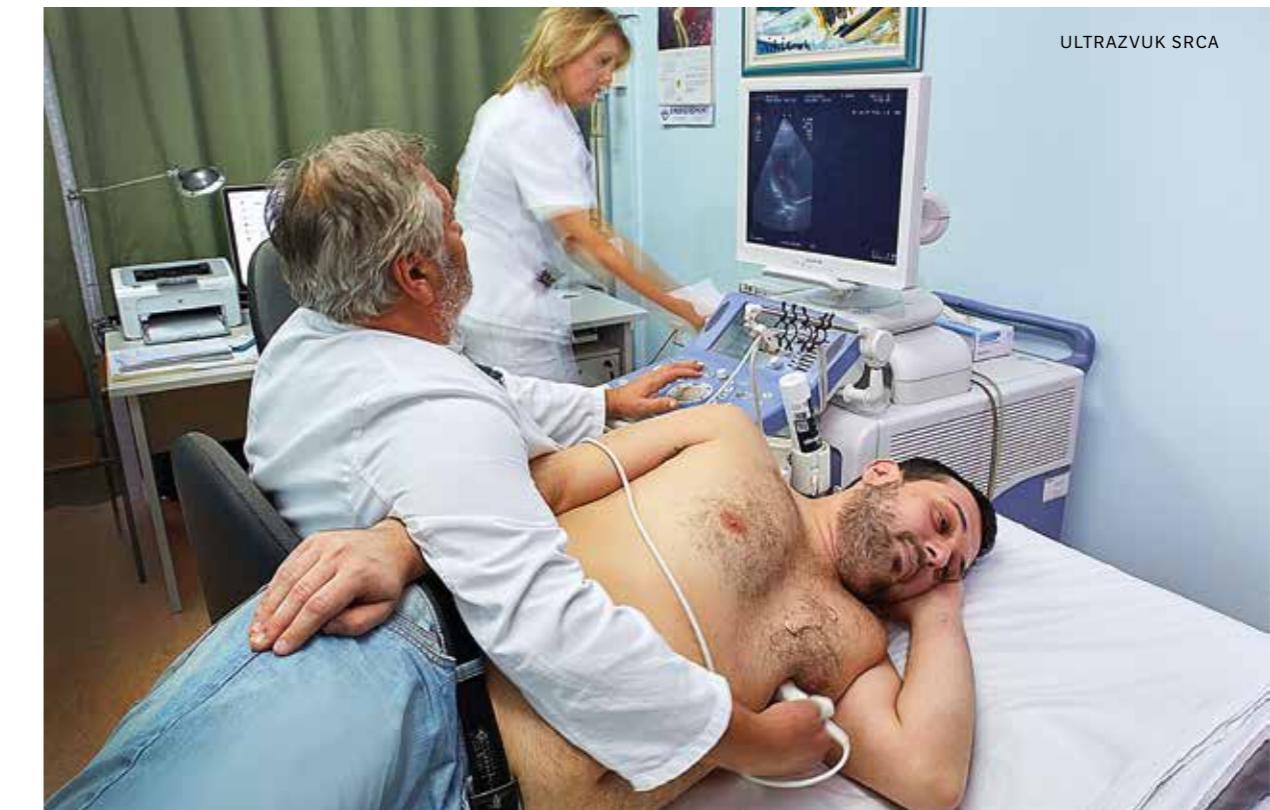
Odjel za medicinsku rehabilitaciju kardioloških bolesnika

1965. godine, dr. Slavko Čunović (1928. – 2012.) postao je prvi bolnički internist u Krapinskim Toplicama, čime su stvoreni i temelji za budući razvoj internističke djelatnosti i kardiologije u Bolnici. Postupno je stekao ugled poznatog međunarodnog stručnjaka za urični artritis, a Bolnica je stekla visok ugled u liječenju reumatskih bolesnika.

Tadašnji ravnatelj bolnice, primarius dr. Marcel Majsec pokazivao je stalni interes za proširenje djelatnosti ustanove, prateći pri tome suvremene medicinske spoznaje. Uviđajući rastuću važnost aktivnog rehabilitacijskog pristupa bolesnicima koji su preboljeli srčani infarkt i drugim srčanim bolesnicima, odlučuje, uz dodatni poticaj mladog interniste dr. Marcela Majseca ml., osnovati Odjel za bolesti srca

i krvnih žila. Tadašnji voditelj Odjela bio je dr. Mile Majačić.

Odjel je u početku bio smješten u Hotelu „Toplice“, a raspolagao je s 30–ak kreveta za rehabilitaciju koronarnih bolesnika, 2 kreveta za hitne intervencije i opservaciju bolesnika te osnovni kardiovaskularni dijagnostički laboratorij. U početku su na Odjelu kao liječnici radili: dr. Stjepan Grilec, dr. Tomićić, potom i dr. Debora Anić Kasuto te dr. Marcel Majsec ml. Uz Thalassotherapiju u Opatiji, Bolnica je bila jedina ustanova za bolničku rehabilitaciju srčanih bolesnika, a tako je i danas. Konzilijarni suradni kardiolog u to vrijeme bio je prof. Ljubo Barić iz Vinogradskog bolnice (danasa: KBC Sestre milosrdnice) u Zagrebu.

ULTRAZVUK SRCA

27

Odlaskom dr. Majačića, 1976. godine, na mjesto voditelja Odjela 15. ožujka 1976. godine dolazi dr. Krunoslav Turkulin (r. 1932). Iste godine, Odjel seli u novoizgrađenu bolničku zgradu, proširujući kapacitete u dijagnostici i smještaju. Dr. Turkulin, tijekom sljedećih godina, znatno unaprjeđuje rad na Odjelu, uvođenjem novih modaliteta tjelesnog treninga, novim dijagnostičkim tehnikama te osobito u nastavnom i znanstvenom pogledu. Bolnica postaje praktično referentni centar u neinvazivnoj kardiovaskularnoj dijagnostici, osobito ergometrijskom testiranju. Ubrzo se dijagnostika proširuje i uređajem za kontinuirano snimanje elektrokardiograma (Holter), ultrazvučnim kardiovaskularnim uredajem te vaskularnom neinvazivnom diagnostikom.

U kardiovaskularnom laboratoriju Bolnice, prva su znanja stjecali brojni liječnici iz područja cijele tadašnje Jugoslavije. Odjel se osnaže i kadrovske dolaskom novih liječnika internista (dr. Marija Hočevar, dr. Franjo Baborski, dr. Zlatko Maček, dr. Josip Vincelj, dr. Marina Halapir, dr. Bernarda Rubes, dr. Tahir Ramqaj i dr.). Navedeno je omogućilo i proširenje opsega dijagnostike i broja rehabilitiranih bolesnika, tako da je, jedno vrijeme, Odjel raspolaže i s preko 200 kreveta. Razvoju i kvaliteti rada

Odjela značajno su pridonijeli svi zaposlenici, gdje je potrebno osobito spomenuti dugogodišnju glavnu sestru Tereziju Antolković, vms i glavnog fizioterapeuta Ivicu Halapira, vft.

Rad Odjela za bolesti srca i krvnih žila bio je izvor brojnih znanstvenih i stručnih radova. Nije bilo značajnijeg domaćeg ili međunarodnog kardiološkog skupa na kojem nisu aktivno sudjelovali liječnici, medicinske sestre ili fizioterapeuti Odjela. Izdan je i niz priručnika, samostalno ili u suradnji s drugim uglednim kardiološkim ustanovama ili medicinskim fakultetima, osobito iz područja radne sposobnosti srčanih bolesnika, određivanja tjelesnog oštećenja srčanih bolesnika, ergometrijskog testiranja, ehokardiografije i kontinuiranog snimanja elektrokardiograma.

Svake druge godine održavani su stručni skupovi vezani uz medicinsku rehabilitaciju i ocjenu radne sposobnosti srčanih bolesnika. 1988. godine, u Bolnici u Krapinskim Toplicama je organiziran i Prvi jugoslavenski kongres o kardiovaskularnoj rehabilitaciji s međunarodnim sudjelovanjem.

Dr. Krunoslav Turkulin i suradnici sudjelovali su aktivno i u razvoju novih tehnologija u kardiovaskularnoj dijagnostici, primjerice, u suradnji s tvrtkom „Gorenje“, razvili su računalom potpomognut

uredaj za analizu ergometrijskog testa, za što je prof. Turkulin dobio i Kidričevu nagradu.

Već početkom 80 - ih godina 20. stoljeća, na Odjelu se, uz entuzijazam voditelja Odjela i suradnika, osobito dr. Duška Cerovca, počinju primjenjivati osobna računala u praćenju rezultata rehabilitacije, statističkim i ostalim analizama. Razvijaju se i računalni programi za interpretaciju ehokardiografskih mjerena.

Odlaskom u mirovinu prof. Turkulina 1997. godine, voditelj Odjela postaje dr. Franjo Baborski.

Nakon osnivanja Klinike Magdalena, kao prve privatne kardiološke i kardiokirurške bolnice u Hrvatskoj, Odjel uspostavlja blisku suradnju s Klinikom Magdalena u kardiovaskularnoj dijagnostici i liječenju i rehabilitaciji kardioloških bolesnika, osobito onih s koronarnom revaskularizacijom i zamjenom srčanih zalistaka.

2014. godine, novom sistematizacijom, Odjel mijenja naziv u Odjel za medicinsku rehabilitaciju kardioloških bolesnika. Iako se s vremenom broj raspolaživih kreveta za kardiološku rehabilitaciju smanjio, Odjel danas raspolaže s respektabilnim brojem od 147 kreveta.

Odjel je jedan od dva nacionalna centra za kardiološku rehabilitaciju. Svake godine na Odjelu se

stacionarno rehabilitira 1100 – 1600 bolesnika, a tisuće bolničkih i polikliničkih bolesnika obave jednu ili više kardiovaskularnih dijagnostičkih postupaka ili kardioloških pregleda.

2015. godine započinje se i s ambulantnom rehabilitacijom kardioloških bolesnika. U dijagnostici se uvode i nove pretrage (transezofagijska ehokardiografija, stres ehokardiografija, tilt-up test itd.). Oprema se redovito obnavlja, a osobito se vodi računa o edukciji medicinskog osoblja i suradnika.

2014. godine voditelj Odjela postao je dr. Nenad Lakušić, a od 2016. godine voditelj je dr. Duško Cerovec.

Danas na Odjelu, uz voditelja, rade još i liječnici specijalisti internisti subspecijalisti kardiolozi: Nenad Lakušić, Franjo Baborski i Ljiljana Lučinger; liječnik specijalist internist subspecijalist endokrinolog Srećko Tušek; liječnici specijalisti internisti: Marina Halapir i Bernarda Mihaliček Rubes; liječnica na specijalizaciji Dora Cerovec te liječnik za kojeg se čeka izdavanje Rješenja o odobrenju specijalizacije iz kardiologije Ivan Kos. 3 su liječnika doktori znanosti, ujedno i docenti na medicinskom fakultetu.

ANALIZIRANJE ZAPISA KONTINUIRANOG SNIMANJA EKG-A

Još nekoliko liječnika sudjeluje u radu dijagnostičkih ordinacija odjela. Odjel stalno zapošljava i 1 psihologa, tridesetak medicinskih sestara i fizioterapeuta. Glavna sestra Odjela je Božica Pavliša, dipl. med. techn. Voditeljice timova zdravstvene njegе su: Ljubica Ondej, bacc. med. techn., Josipa Halapir, bacc. med. techn., Ljiljana Slovenec, bacc. med. techn. i Gordana Kosalec, dipl. med. techn. Glavni fizioterapeut Odjela je Vjekoslav Fučkar, dipl. physioth.

Odjel je od svog osnutka ostvarivao suradnju s nizom medicinskih ustanova, Medicinskim fakultetom u Zagrebu, a od početka dvjetisućitih godina i s Medicinskim fakultetom u Osijeku. Zatim naša Bolnica postaje i dio nastavne baze Medicinskog fakulteta u Osijeku, a liječnici Odjela sudjeluju aktivno u nastavi na fakultetu, zatim u Visokoj zdravstvenoj školi u Pregradi, poslijediplomskoj nastavi na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu i

drugim nastavnim aktivnostima. Na Odjelu se provodi i praktična nastava medicinskih sestara i fizioterapeuta vježbenika te dio specijalizacije iz interne medicine za liječnike.

U svjetlu sve veće važnosti preventivne medicine i potrebe za povećanom dostupnosti kardiološke rehabilitacije, Odjel za medicinsku rehabilitaciju kardioloških bolesnika ima otvorenu perspektivu daljeg razvoja, kako u rehabilitacijskom dijelu, tako i u kardiovaskularnoj dijagnostici. Liječnici i ostali zaposlenici Odjela čine značajan dio znanstveno – nastavnog kadra Bolnice te već sada postoje pretpostavke budućeg prerastanja Bolnice u kliničku bolnicu.

DVORANA ZA MEDICINSKU GIMNASTIKU

Mijo Hržina, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
VODITELJ ODJELA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU DJECE

Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece

Osnivanjem Bolnice i Bolničkog odjela za reumatsku i ortopedsku rehabilitaciju, 1956. godine, uz 120 kreveta za odrasle bolesnike, 30 kreveta je bilo namjenjeno za djecu.

Već 1959. godine, Dječji odjel (danas: Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece) se izdvaja i dobiva pedijatra, a 1960. godine počinje raditi u obnovljennim prostorijama sa 120 kreveta na II. katu bivše blagovališne zgrade. Na Odjelu se liječe i rehabilitiraju djeca s prirođenim i stečenim deformacijama kostiju i zglobova, cerebralnom paralizom te djeca kod kojih su učinjeni ortopedski operacijski zahvati.

U početku, na Odjelu su radili: jedan liječnik te nekoliko medicinskih sestra i fizioterapeuta. Prvi liječnik na Odjelu je bila specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije, dr. Stanka Rotkvić, a organizirana je i Pedijatrijska služba koju je vodila dr. Nevenka Puškaric, specijalist pedijatar. Voditelji Odjela bili

su: prim. Ivica Sinković, dr. med. (1965. – 1976.), prim. Ante Sambunjak, dr. med. (1976. – 1992.), dr. sc. Ivan Horvatek, dr. med. (1992. – 1994.) i Mijo Hržina, dr. med. (1994. – do danas), a glavne sestre:

RAD U DVORANI ZA NEURORAZVOJNU REHABILITACIJU

HIDROTERAPIJA U HUBBARD KADI

Neva Königsofer, Milica Jeršek, Dubravka Granec i Katica Tisanić (danasa).

Uspostavljena je i suradnja sa drugim zdravstvenim ustanovama, posebno sa Zavodom za zaštitu majki i djece u Zagrebu (danasa: Klinika za dječje bolesti Zagreb, tzv. Klaićeva).

Broj djece na rehabilitaciji ubrzano se povećavao i već godinu dana od osnivanja Odjela na bolničkom liječenju se nalazi oko stotinu djece. Smještajni kapaciteti na Odjelu su postali nedostatni te su djeca bila smještena i u sobama na Odjelu za odrasle osobe, današnjem Odjelu za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika. Iz tog razloga, kao i zbog epidemije poliomijelitisa, početkom 60 - ih godina 20. stoljeća pristupa se izvođenju građevinskih radova u prizemlju južnog dijela lječilišne zgrade. Dvorana u prizemlju se horizontalno pregrađuje i nastaju dva nova prostora, prizemlje i I. kat. Na I. katu se dodjeljuje još jedan prostor Dječjem odjelu, a u prizemlju terapijski prostori s bazenom za djecu. Bazenski prostor za djecu u prizemlju u potpunosti je izgrađen 1965. godine.

1966. godine osnovan je dislocirani odsjek u Tuheljskim Toplicama s 40 – ak kreveta, gdje se provodila rehabilitacija djece sa skoliozama i nakon ortopedskih zahvata. Tada se na liječenju nalazi oko

150 djece. Odsjek u Tuheljskim Toplicama prestao je s radom 1978. godine.

Istodobno se uviđa i potreba za izvođenjem nastave za djecu na rehabilitaciji. Nastava je organizira na Odjelu na II. katu, a izvode je nastavnici iz mjesne škole. U prolazu prema neurologiji, na I. katu, organiziran je i vrtić za predškolsku djecu.

Početkom šk. god. 1982./83. otvorena je novoizgrađena školska zgrada koja je komunikacijski povezana s Bolnicom, suvremeno je opremljena, a u građevinskom je smislu prilagođena djeci s tjelesnim oštećenjem. Nastava u osnovnoj školi provodi se po redovnom, prilagođenom i posebnom programu za djecu s posebnim potrebama i kao redovan program za djecu koja su primljena na početnu bolničku medicinsku rehabilitaciju.

Odjel je tada bio organiziran kao Odsjek na I. katu gdje su smještena djeca predškolske dobi i od 1. do 4. razreda osnovne škole te Odsjek na II. katu za djecu od 5. razreda do punoljetnosti. Tada su na Odjelu radili liječnici specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije: Višnja Kunić - Žerjavić, Stjepan Jeršek i Nada Matasić - Tretinjak te liječnik specijalist pedijatar Marko Gverić.

Početkom ovog stoljeća provodi se edukacija zdravstvenih djelatnika za ranu neurorazvojnu procjenu i terapijsku intervenciju u suradnji sa Akademijom za neurorazvojnu rehabilitaciju Klinike za dječje bolesti

Zagreb. Habilacijski tim za ranu neurorazvojnu terapiju sudionik je više međunarodnih tečajeva, od kojih su neki organizirani i u našoj Bolnici, kao što su: NRT po Bobath konceptu, Baby Bobath, trodimenzionalna terapija stopala, KOST i Vojta terapijski koncept.

Dio odjela na II. katu, 2007. godine je prenamjenjen za potrebe Specijalne bolnice za ortopediju i traumatologiju Akromion. U to vrijeme, zgrada je izvana obnovljena toplinskom ovojnicom, a unutarnjim građevinskim radovima na Odjelu, omogućava se boravak roditelja u dvokrevetnim sobama.

Radna jedinica osnovne škole, 2016. godine, ustrojava se kao zasebna ustanova – Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice.

Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece sada je organiziran kroz rad poliklinike te kroz stacionarnu bolničku medicinsku rehabilitaciju. Na Odjelu rade liječnici specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije: Mijo Hržina, dr. med i Sunčica Martinec, dr. med., te specijalist pedijatrije Valerija Pavić, dr. med., a u radu sudjeluje i Tanja Đerek Šunjić, dr. med. na specijalizaciji iz fizikalne medicine i rehabilitacije. Glavna sestra odjela je Katica Tisanić, bacc.med.techn., a voditeljica tima zdravstvene njegе Lucija Buntak, bacc.med.techn. Glavni fizioterapeut odjela je Branka Maček, bacc.physioth.

U Odjelu se provodi rehabilitacija djece s naslijednim neurološkim bolestima i prirođenim deformacijama, ozljedama živčanog sustava i sustava za

kretanje, zatim neurološkim, ortopedskim i reumatiskim bolestima te program rane neurorazvojne rehabilitacije. Stacionarna djelatnost obuhvaća smještaj i rehabilitaciju djece na I. i II. katu. Odjel ima ukupno 40 kreveta, od čega 10 dvokrevetnih soba za boravak roditelja uz dijete.

Rehabilitaciju provodi rehabilitacijski tim kojeg, uz gore spomenute liječnike, čini: 20 – ak medicinskih sestara i fizioterapeuta, 3 radna terapeuta, 2 logopeda i klinički psiholog. Provode se terapije medicinskom gimnastikom, hidroterapija u dječjem bazenu i Hubbard kadi, elektroterapija primjenom terapijskih struja, magnetoterapije, bio – feedback mišićnog treninga, Compex ES mišića, funkcionalne elektrostimulacije mišića i mišićne reeduksije na robotiziranom biciklu – Motomed. Primjena terapijskog lasera i terapijskog ultrazvuka moguća je u prostoru elektroterapije odraslih. U Centru za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice provodi se nastava za djecu na rehabilitaciji od 1. do 8. razreda osnovne škole.

Predstoji nam ustrajati na daljnjem stručnom osposobljavanju zdravstvenih djelatnika te uređenje novih smještajnih i terapijskih prostora, s posebnim naglaskom na potrebu za provođenjem više osjetilne (senzoričke) procjene i terapijske intervencije, zatim uvođenje robotike u rehabilitaciju i daljnje osposobljavanje habilitacijskog tima za ranu intervenciju te savjetovanje roditelja djece s odstupanjima u razvoju.

DJEČJA HIDROTERAPIJA

Gordana Cesarec, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
VODITELJICA POLIKLINIKE ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU

Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

Ambulantna služba Bolnice postoji još od sredine prošlog stoljeća, točnije od 1956. godine kada je rad Bolničkog odjela za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju upotpunila i Reumatološka ambulanta.

Donošenjem Pravilnika o sistematizaciji poslova, 1985. godine, prvi puta se, unutar Odjela za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, kao sastavni dio, navodi Ambulantna služba.

Godine 2003., na inicijativu tadašnje uprave Bolnice, započinje reorganizacija postojeće Ambulantne službe u modernu polikliničko – konziliarnu službu čiji rad se, u prvom redu, temelji na principima stručno i znanstveno potvrđene dobre kliničke prakse.

Sistematizacijom iz 2011. godine, Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju organizirana je kao odjel u sklopu kojeg djeluju: Ambulanta za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju odraslih, Dječja fizijatrijska ambulanta, Reumatološka ambulanta, Fizijatrijska ambulanta u Tuheljskim Toplicama, Ambulanta za ultrazvuk lokomotornog sustava i Ambulanta za elekromioneurografiju (EMNG).

U radu Poliklinike, uz voditelja, sudjeluju liječnici Odjela za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima, Odjela za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika, Odjela za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika, Odjela za medicinsku rehabilitaciju ortopedskih i

traumatoloških bolesnika i Odjela za rehabilitaciju djece. Glavna sestra Poliklinike je Štefanija Milković, bacc. med. techn., a glavni fizioterapeut Dubravka Jakoplić, bacc. physioth., prof. rehabilitator.

Danas Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju zbrinjava pacijente s bolnim stanjima zglobova i kralježnice, sportskim ozljedama i sindromima prepričanja. Provodi se rehabilitacija prije i poslije operativnih zahvata, zatim nakon mišićno – koštanih trauma, moždanog udara, karniocerebralnih ozljeda i neurokirurških zahvata.

Rehabilitacijski programi uključuju: hidroterapiju, podvodnu masažu, limfnu drenažu, suhu masažu, individualnu i grupnu medicinsku gimnastiku, terapijski ultrazvuk, magnetoterapiju, elektroanalgetske procedure, elektrostimulaciju, terapiju laserom, kontinuirano pasivno razgibavanje, udarni val, kineziotaping, krioterapiju, parafin i fango. Programi, po potrebi, sadrže i okupacionu i funkcionalnu radnu terapiju te tretman logopeda.

Cijeli proces rehabilitacije pod stalnim je nadzorom stručnog rehabilitacijskog tima. Rehabilitacija se planira i prilagođava individualno, ovisno o postavljenom rehabilitacijskom cilju.

TERAPIJA PARAFINOM

Osim dijagnostike, liječenja i rehabilitacije bolesti lokomotornog sustava, u Ambulanti za ultrazvuk lokomotornog sustava rade se: punkcije, periartikularne i intraartikularne infiltracije.

Današnji rad u Poliklinici temelji se na praksi ute-meljenoj na dokazima i poštivanju kliničkih smjernica u fizikalnoj terapiji kako bi se osigurala visoko kvalitetna skrb.

Ljubica Vincelj Šalković, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog
VODITELJICA ODJELA ZA UNUTARNJE BOLESTI

Odjel za unutarnje bolesti

1965. godine Slavko Čunović postao je prvi internist u Krapinskim Toplicama. Primarijus Čunović stekao je ugled priznatog međunarodnog stručnjaka za urični artritis, stvarajući ujedno i temelje za budući razvoj internističke djelatnosti i kardiologije u bolnici.

Obzirom na višegodišnje postojanje Odjela za bolesti srca i krvnih žila Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, s djelatnošću kardiološke rehabilitacije koju je obnašao tim kardiologa, fizioterapeuta i medicinskih sestara specijaliziranih za to područje te potrebu zbrinjavanja hitnih kardioloških komplikacija tijekom rehabilitacije, kao i potrebu proširenja djelatnosti interne medicine za populaciju Krapinsko – zagorske županije, 1993. godine sazrela je ideja o osnivanju "akutnog" Odjela za unutarnje bolesti naše Bolnice.

Stoga je, iste godine, u nekoliko bolesničkih soba

na IV. katu NBO – a oformljen Odjel za unutarnje bolesti s prvim voditeljem Odjela prim. dr. Marcelom Majsecem, uz dva odjelna liječnika: dr. Duška Cerovca, spec. internista i dr. Teodora Boića, a potom i dr. Romana Kurnika; glavnu sestru Odjela Štefaniju Pevec i tim medicinskih sestara, a koji su mogli zbrinjavati akutne internističke bolesnike.

Uz Odjel za unutarnje bolesti formirana je Hitna internistička ambulanta te Jedinica intenzivnog liječenja sa 6 kreveta, opskrbljena najsuvremenijom opremom za zbrinjavanje najzahtjevnijih bolesnika. Odjel je ubrzo proširen, tako da je već sljedeće godine zauzimao cijeli III. kat NBO – a (16 trokrevetnih soba), a u jednom razdoblju još 4 bolesničke sobe na IV. katu NBO – a, uz proporcionalno povećanje broja liječnika i medicinskih sestara te pomoćnog medicinskog osoblja.

Odjel se bavi liječenjem kardiovaskularnih bolesnika, bolesnika sa šećernom bolešću i metaboličkim sindromom (u tim je uključen i dijabetolog), gastroenterološkim bolestima (dotadašnja radiološka dijagnostika bila je upotpunjena gastroskopijom), nefrološkim te reumatološkim bolestima (imamo internistu – reumatologa) uz pokrivanje ostale kazuistike opće interne medicine. Tijekom povećanja Odjela, kontinuirano su školovani kadrovi, a internistički bolesnici s područja naše županije, kao i svi bolesnici s komplikacijama tijekom stacionarne rehabilitacije u našoj Bolnici zbrinjavani su preko hitne internističke ambulante, Odjela i polivalentne dijagnostike, na kvalitetan i stručan način.

Osnivanjem MAGDALENE – Specijalne bolnice za kardiologiju i kardiovaskularnu kirurgiju (danasa: MAGDALENA – klinika za kardiovaskularne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku), djelatnost kardiologije u sklopu našeg Odjela poprimila je novu dimenziju te je započela plodonosna suradnja između naše dvije bolnice koja je rezultirala vrhunskim zbrinjavanjem kardioloških bolesnika s našeg područja.

Uz Hitnu internističku ambulantu, otvorena je i Dnevna bolnica s 2 kreveta, a čitavo vrijeme egzistiraju: kardiološka, dijabetološka, reumatološka ambulanta i ambulanta za unutarnje bolesti.

Tijekom godina smanjen je broj kreveta Odjela za unutarnje bolesti u korist proširenja Odjela za kardiološku rehabilitaciju pa Odjel danas obuhvaća

9 trokrevetnih soba. Djelatnost Odjela usmjerenja je uglavnom na kardiovaskularne bolesti. U svakodnevnom radu nastojimo slijediti najnovije europske smjernice u liječenju bolesnika te se možemo pohvaliti da su naši bolesnici s akutnim koronarnim sindromom, prema statističkim pokazateljima, najbolje zbrinuti bolesnici na području čitave Republike Hrvatske s mortalitetom, u akutnom koronarnom sindromu, sa svega 1.5%.

Od 1996. godine do 30. travnja 2016. godine voditelj Odjela bio je doc. dr. sc. Duško Cerovec, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog, a 1. svibnja 2016. godine voditeljica Odjela postaje Ljubica Vincelj Šalković, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog. Na Odjelu također rade liječnice: mr. sc. Ružica Čunović – Dubrova, dr. med., spec. internist, subspec. reumatolog i Valentina Slivnjak, dr. med., spec. internist te liječnici na specijalizaciji: Maja Jelinić i Jurica Šalković i liječnica koja čeka izdavanje Rješenja o odobrenju specijalizacije iz reumatologije Lorena Petrač. Glavna sestra Odjela je, od osnivanja, Štefanić Pevec, bacc. med. techn. Na Odjelu rade i medicinske sestre – voditeljice timova zdravstvene njege: Valerija Brodar, bacc. med. techn., Branka Fučkar, bacc. med. techn. i Jasmina Macan, bacc. med. techn. te još 22 medicinske sestre i 2 pomoćna radnika – suradnika u zdravstvenoj njezi.

Dobri međuljudski odnosi te korektan i stručan pristup bolesniku naš su imperativ, stoga, u nadi nastavka poštivanja tog imperativa, uz stalno poboljšanje tehničkih resursa, nastavljamo svoj rad.

Nedeljko Ciglenečki, dr. med., spec. internist
VODITELJ ODJELA ZA REANIMATOLOGIJU I INTENZIVNO LIJEČENJE – JIL

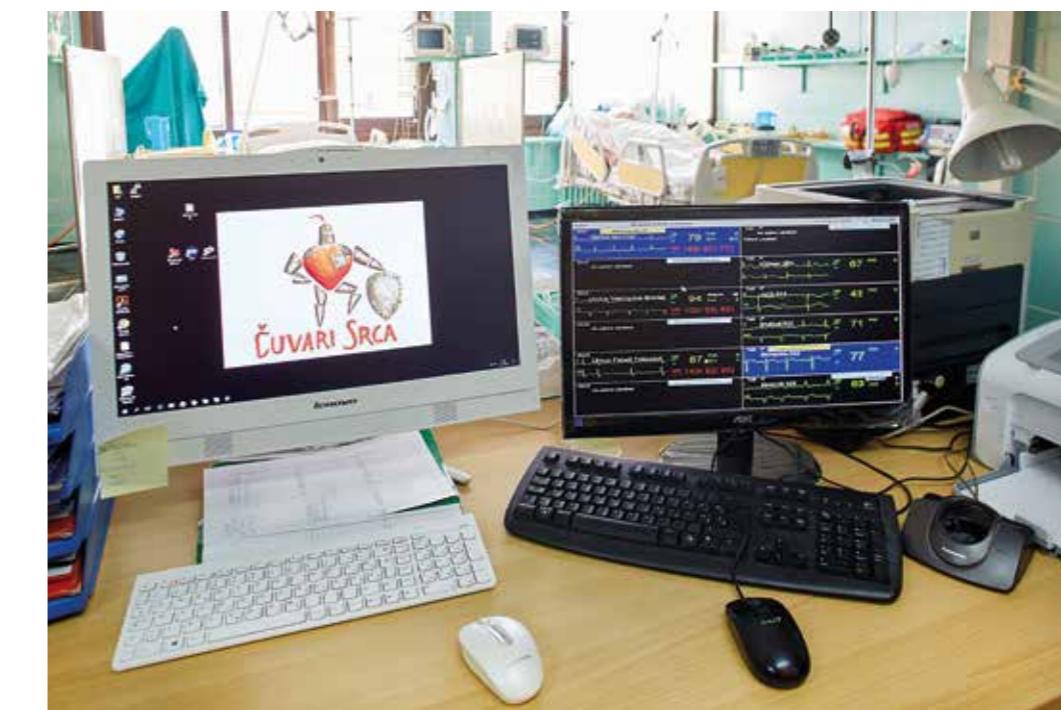
Odjel za reanimatologiju i intenzivno liječenje – JIL

Odjel za reanimatologiju i intenzivno liječenje – JIL osnovan je zajedno s Internim odjelom (danasa: Odjel za unutarnje bolesti) 1993. godine, isprva samo kao opservacijska jedinica, da bi 1995. godine, u novom i većem prostoru, započeo s radom Odjel s ukupno 6 kreveta, od kojih je 5 otvorenog tipa te 1 izolacijski. Prvi voditelj Odjela bio je doc. dr. sc. Duško Cerovec.

Danas je Odjel opremljen suvremenom medicinskom opremom za monitoriranje, nadzor i liječenje intenzivnih bolesnika prema najvišim standardima moderne medicinske struke. Na Odjelu se zbrinjavaju teški i životno ugroženi bolesnici zaprimljeni kroz Odjel za hitni prijem te oni kod kojih je do pogoršanja stanja došlo tijekom provođenja jednog od vida liječenja ili rehabilitacije u našoj Bolnici. Osim koronarnih bolesnika, sve veći udio u kazuistici zaprimljenih imaju teška septička stanja te zatajenje disanja različitog uzroka.

Od 2011. godine, voditelj Odjela za reanimatologiju i intenzivno liječenje – JIL je dr. Nedeljko Ciglenečki, specijalist interne medicine, uz kojeg, danas na Odjelu radi dr. sc. Krunoslav Fučkar, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog. Glavna sestra Odjela je Marija Matečić, bacc. med. techn., uz koju, na Odjelu, radi još 12 sestara.

Osoblje Odjela redovito sudjeluje u procesima trajnog stručnog i znanstvenog usavršavanja u skladu s primjenom novih tehnologija i modaliteta intenzivnog liječenja. Primjenjivane metode i postupci intenzivnog liječenja uskladieni su s važećim međunarodnim smjernicama i standardima liječenja pojedinih bolesti poštujući medicinu uteženu na dokazima. Ovisno o mogućnostima, kontinuirano se radi na osvremenjivanju medicinske opreme za dijagnostiku, invazivni i neinvazivni monitoring te liječenje intenzivnih bolesnika.

Dr. sc. Damir Plečko, dr. med., spec. radiolog
VODITELJ ODJELA ZA RADILOŠKU DIJAGNOSTIKU

Odjel za radiološku dijagnostiku

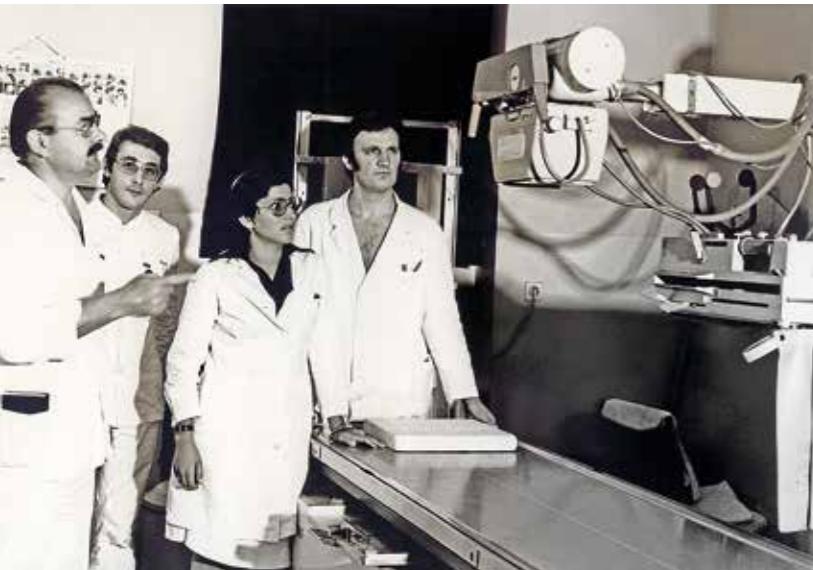
Počeci radiologije u našoj Bolnici datiraju od osnutka Bolnice. Prvi RTG uređaj bio je drvene konstrukcije, a RTG cijev se odvajala od uređaja. U početku, prve dijaskopije izvodio je prim. Marcel Majsec.

1962. godine Bolnica je dobila RTG uređaj Morava Niš, na kojem su se izvodila snimanja pluća i skeleta.

Od 1966. godine, honorarno je na RTG odjelu zaposlen prim. Miloš Manestar, koji se nalazio na specijalizaciji iz radiologije. Po završetku specijalizacije, 1968. godine prim. Manestar preuzima vođenje Odjela radiologije, kojega vodi do odlaska u mirovinu 1998. godine. U prvim godinama u Odjelu rade i liječnici specijalisti radiologije: dr. Nada Kurtagić i dr. Jadranka Kresting Maletić.

Bolnica 1970. godine dobiva suvremeni RTG uređaj Phillips.

Preseljenjem Odjela radiologije, iz stare bolničke zgrade u prostore NBO – a, 1978. godine, montira se i prvi teledirigirani RTG uređaj Ei Niš, na kojem se radilo do 2000. godine, a instaliran je i klasični RTG uređaj Ei Niš na kojem su se pretrage izvodile sve do 2015. godine.

RADIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA 1976. GODINE

SUVREMENI RTG UREĐAJ

Od 1980. godine datiraju počeci UZV dijagnostike u Bolnici, na kojoj, uz prim. Manestra, povremeno radi i dr. Ivan Horvatek, spec. ortoped. 1987. godine nabavljen je suvremeniji UZV uređaj na kojem počinje raditi dr. Stanko Belina, koji je, iste godine, zavšio specijalizaciju iz radiologije. 1996. godine instaliran je i prvi jednoslojni CT uređaj.

U razdoblju od 1998. do 2000. godine, voditelj Odjela bio je prim. Stanko Belina, a od 1.10. 2000. godine do danas, voditelj Odjela je dr. sc. Damir Plečko.

Bolnica je nastavila s razvijanjem radiološke dijagnostike te je 2000. godine postavljen novi suvremeni teledirigirani RTG uređaj ICONOS R 200 tvrtke SIEMENS, a već 2002. godine Zagorska liga protiv raka donirala je Bolnici novi mammografski uređaj MAMMOMAT 1000 tvrtke Siemens, što je označilo i početak rada s novim dijagnostičkim metodama vezanim uz bolesti dojke u našoj ustanovi.

2006. godine, jednoslojni Shimadzu CT uređaj zamijenjen je novim MSCT uređajem Emotion 16 tvrtke Siemens, na kojem se radi sve do danas, a iste godine nabavljen je i denzitometar.

Odjel za radiološku dijagnostiku je nastavio s obnavljanjem RTG opreme te je 2015. godine instaliran i novi suvremeni polivalentni teledirigirani uređaj tvrtke Samsung.

Danas su u Odjelu, uz voditelja, zaposleno još 3 specijalista radiologije: Romeo Šalković, dr. med., Nataša Smiljanec – Lamot, dr. med. i Mirjana Novoselec, dr. med. Glavni inženjer medicinske radiologije je Ivica

Brlić, a uz njega radi još 6 inženjera medicinske radiologije te 2 daktilografa i pomoćna radnica.

Bolnica kontinuirano vodi brigu o dodatnoj edukaciji svojih djelatnika pa je tako ove godine pokrenut postupak upućivanja dvoje liječnika specijalista radiologa na subspecializaciju iz neuroradiologije i jednog liječnika specijaliste radiologa na subspecializaciju iz ultrazvuka.

Danijela Polak Erceg, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i lab. medicine

VODITELJICA ODJELA MEDICINSKO – BIOKEMIJSKOG LABORATORIJA

Odjel medicinsko–biokemijski laboratorij

Davne 1956. godine, uz prvi Odjel za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju, u tadašnjem Lječilištu u Krapinskim Toplicama, osnovan je i priručni laboratorij u kojem su se izvodile najjednostavnije pretrage krvi i mokraće.

Osnivanje laboratorija, opremu i edukaciju kadrova nadzirao je nestor naše medicinske biokemije prof. dr. Ibrahim Ruždić, uz čiju je pomoć, kao i pomoć prim. dr. Marcela Majseca, osnovan 1960. godine Klinički laboratorij. Već 1965. godine,

Bolnica za reumatske bolesti i rehabilitaciju dobila je svog prvog specijalista iz medicinske biokemije. Bila je to mr. ph. Katarina Čunović, osnivač i dugogodišnji voditelj Kliničkog laboratorija.

Odlaskom u mirovinu mr. ph. Katarine Čunović, 1991. godine, voditeljicom je imenovana Vesna Žižić, mag. med. biochem, spec. med. biokemije, a od 1994. godine do danas voditeljica je Danijela Polak Erceg, mag. med. biochem, spec. med. biokemije i lab. medicine.

MIKROSKOPSKI
PREGLED UZORAKA
U MEDICINSKO-
BIOKEMIJSKOM
LABORATORIJU

UZORKOVANJE VENSKE KRVI

Tijekom proteklog vremena, napredak medicine i biokemije, kao i tehničke spoznaje, stvorile su pogodne uvjete za nagli razvitak laboratorijske medicine što je, neminovno, dovelo do uvođenja novih pretraga i do stalnog porasta njihovog broja. Laboratorij se oprema modernom, sofisticiranom i potpuno automatiziranoj tehnologijom. Osim rutinskih hematoloških i biokemijskih pretraga, izvode se koagulacijske, serološke i specifične imunokemijske pretrage (hormoni štitnjače, tumorski biljezi, srčani biljezi, testovi visoke osjetljivosti).

Potreba za što bržim dobivanjem rezultata laboratorijskih analiza dovela je do izmjene načina rada i cjelokupne organizacije laboratorijske službe. Razvoj informatizacije omogućio je uvođenje e – uputnica za PZZ (od veljače 2011. godine), Laboratorijskog informacijskog sustava (LIS – od ožujka 2011. godine), Bolničkog informacijskog sustava (BIS – od listopada 2013. godine) te e – uputnica za SKZZ (od rujna 2015. godine).

Danas, suvremeno opremljen Medicinsko - biokemijski laboratorij, Odjel je u sastavu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice s osnovnom djelatnošću medicinsko - laboratorijske dijagnostike iz područja opće medicinske biokemije,

specijalističke medicinske biokemije, hematologije i koagulacije te hitne laboratorijske dijagnostike. U Odjelu su, uz voditeljicu, zaposlene: mr. sc. Anita Klasić, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i lab. medicine i Valentina Šenjug, mag. med. biochem. na specijalizaciji. Glavni med. lab. ing. je Jasna Žorat, prvostupnica medicinsko - laboratorijske dijagnostike. U Odjelu su zaposlene još 4 prvostupnica medicinsko - laboratorijske dijagnostike i 7 zdravstveno - laboratorijskih tehničara.

Medicinsko - biokemijski laboratorij provodi laboratorijske pretrage na razini primarne zdravstvene zaštite i specijalističke dijagnostike. Svoje usluge pruža odjelima Bolnice te drugim zdravstvenim ustanovama: Klinici za kardiovaskularne bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku *Magdalena* (od 01. rujna 1997. godine do danas) i Specijalnoj bolnici za ortopediju i traumatologiju *Akromion* (od 11.04.2008. godine do danas) te Poliklinici za internu medicinu – dijalizu *Vita* (od listopada 2006. do prosinca 2013. godine).

Odjel Medicinsko - biokemijski laboratorij sudjeluje u nacionalnom programu vanjske procjene kvalitete koju organizira Hrvatski centar za vrednovanje kvalitete u laboratorijskoj medicini (CROQALM), Hrvatskog društva za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu (u modulima: biokemijske

pretrage, specifični proteini, laboratorijska hematologija, laboratorijska koagulacija, srčani biljezi, analiza mokraće, analiza pH, plinova, elektrolita, glukoze, laktata (POCT), hormoni, tumorski biljezi, HgA1c, predanalitička i postanalitička faza laboratorijskog rada) te međunarodnim programima vanjske procjene kvalitete RIQAS (za CKMB i HSTnI) i EUROIMMUN (za CCP, TPO, TG). Zanimljiv je podatak da se laboratorij, tada Klinički laboratorij pod

vodstvom mr. ph. Katarine Čunović, 1973. godine dobrovoljno uključio u vanjsku procjenu kvalitete HDMB koja je postala zakonski obavezna tek od 2003. godine.

Politika današnjeg Medicinsko - biokemijskog laboratorija trajni je proces osiguranja i unaprjeđenja kvalitete u pružanju laboratorijskih usluga korisnicima, u skladu s najvišim standardima, a u svrhu stalnog poboljšanja kvalitete usluge.

Snježana Đogić, mag. pharm., mag. med. biochem., univ. mag. pharm., spec. kliničke farmacije
VODITELJICA ODJELA BOLNIČKE LJEKARNE

Odjel bolničke ljekarne

Opskrba Bolnice lijekovima započela je 1962. godine, a obavljana je posredstvom Ljekarne Krapinske Toplice, tada smještene u blizini Bolnice, sve do 1977. godine. 1978. godine Ljekarna Krapinske Toplice postaje Filijala Ljekarne Zabok te je preseljena u novi prostor koji je izgrađen kako bi zadovoljio potrebe

javne i bolničke ljekarne. Ovaj način opskrbe lijekovima trajao je do kraja 1993. godine kada je, uslijed porasta potrošnje lijekova u Bolnici, udaljenosti Ljekarne od Bolnice i sve brojnijih donacija lijekova Bolnici, uprava Bolnice donijela Odluku o osnivanju ljekarne unutar prostora Bolnice.

25. veljače 1994. godine, Ministarstvo zdravstva RH donijelo je Rješenje o ispunjavanju uvjeta glede prostora, kadrova i medicinsko – tehničke opremljenosti odnosno odobrilo početak rada bolničke ljekarne s danom 1. ožujka 1994. godine.

Voditeljica Odjela bolničke ljekarne, od osnivanja 1994. godine do danas, je Snježana Đogić, univ. mag. pharm., spec. kliničke farmacije.

Osnovne djelatnosti Odjela bolničke ljekarne su:

1. opskrba odjela Bolnice lijekovima, dezinficijensima, medicinskim potrošnim materijalom, reagensima i kemikalijama, što obuhvaća niz aktivnosti, od provođenja postupaka javne nabave, preko svakodnevnog naručivanja, primanja i preuzimanja naručenih proizvoda, čuvanja istih na zalihamu do distribucije na odjele te računalne obrade podataka vezanih za ulaz i izlaz naručenih proizvoda.

2. izrada galenskih i magistralnih pripravaka za potrebe odjela

3. upoznavanje zdravstvenih djelatnika o dostupnosti lijekova na tržištu, statusu istih na listi

lijekova HZZO, kao i njihovim indikacijama, kontraindikacijama, farmakokinetičkim svojstvima te interakcijama.

Također, Odjel bolničke ljekarne obvezan je Agenciji za lijekove i medicinske proizvode (HALMED) dostavljati godišnja izvješća o bolničkoj potrošnji lijekova, razvrstanih prema Anatomsko – terapijsko – kemijskoj klasifikaciji lijekova Svjetske zdravstvene organizacije, sukladno članku 2. Pravilnika o vrsti podataka i načinu izrade izvješća o potrošnji lijekova (Narodne novine, br. 122/2014).

Zatim, Interdisciplinarnoj sekciji za kontrolu rezistencije na antibiotike (ISKRA) Odjel dostavlja podatke o godišnjoj potrošnji antibiotika u Bolnici i Odjelu za reanimatologiju i intezivno liječenje – JIL, a vodi i evidenciju o ulazu i distribuciji narkotika u Bolnici.

U Odjelu je zaposleno troje djelatnika: 1 magistar farmacije, spec. kliničke farmacije i 2 farmaceutska tehničara, a provodi se i pripravnički staž za farmaceutske tehničare i dio staža za magistre farmacije.

medicine (kardiologije i reumatologije), već i u segmentu rehabilitacije (kardiološke, reumatološke, neurološke, ortopedske kao i habilitacije i rehabilitacije djece).

Jedan od pokazatelja dosadašnje uspješnosti u znanstvenoj aktivnosti je podatak da se pregledom PubMed baze rehabilitacije pronalazi 55 radova čiji su autori neki od djelatnika Bolnice, a samo u pretходne tri godine, djelatnici Bolnice su objavili 20 – ak radova u domaćim i međunarodnim časopisima (nekoliko radova u časopisima sa značajnim čimbenikom odjeka).

U međunarodnim časopisima su objavljena: 4 rada u International Journal of Cardiology (CC, čimbenik odjeka za 2011. godinu je 7.08!), 1 rad u Military Medicine (CC), 2 rada u Archives of Medical Research (CC), 2 rada u European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation (CC), 3 rada u Central European Journal of Medicine (SCI), 1 rad u Psychiatria Danubina (SCI), 1 rad u Cardiology Research and Practice (PubMed), 1 rad u Disability and Rehabilitation (CC), 1 rad u Journal of Rehabilitation Medicine (CC), 1 rad u Journal of Neurological Sciences (CC), 1 rad u Neurorehabilitation and Neural Repair (CC), 1 rad u Neurological Sciences (CC).

U domaćim časopisima, objavljeno je: 7 radova u Liječničkom Vjesniku (Medline, Index Medicus),

3 rada u Collegium Antropologicum (CC), 1 rad u Croatian Medical Journal (CC), 6 radova u Acta Clinica Croatica (SCI Expanded, PubMed) i 7 radova u Neurologia Croatica (Index Medicus, Excerpta Medica).

Od 2002. do 2006. godine liječnici Bolnice bili su uključeni u znanstveno – istraživački projekt Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH: «Dijagnoza i terapija snižene varijabilnosti srčanog ritma (0219163)», čiji je voditelj bio prof. dr. sc. Goran Miličević, a iz kojeg su proizašli brojni radovi te jedan magistarski rad.

U Bolnici je trenutno živa znanstvena aktivnost. U završnoj je fazi nekoliko doktorskih disertacija iz područja rehabilitacije (ortopedske, kardiološke, neurološke, rehabilitacija i habilitacija djece) i kardiologije, na Medicinskom fakultetu u Zagrebu i Osijeku te Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

Bolnica je posljednjih godina zastupljena u međunarodnim okvirima kroz sudjelovanje u različitim renomiranim, multicentričnim kliničkim studijama. Trenutno, djelatnici: Srećko Tušek, dr. med. i Nedeljko Ciglenečki, dr. med., sudjeluju u provođenju velike studije: ENGAGE AF – TIMI 48 (Global Study to Assess the Safety and Effectiveness of DU-176b vs Standard Practice of Dosing With Warfarin in Patients With Atrial Fibrillation).

Doc. prim. dr. sc. Žarko Bakran, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

PROČELNIK SLUŽBE ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU

Specijalna bolnica Krapinske Toplice – respektabilni rehabilitacijski znanstveno – nastavni regionalni centar

Bolnica je dugi niz godina istaknuti subjekt u Republici Hrvatskoj po pitanju provođenja stručnih i znanstvenih aktivnosti. Dolaskom u Bolnicu doc. dr. sc. Krunoslava Turkulina, 1976. godine počela su se intenzivnije provoditi stručna i znanstvena istraživanja na području kardiologije, odnosno kardiovaskularne prevencije i rehabilitacije. 1985. godine, doc. dr. sc. Krunoslav Turkulin je od strane Medicinskog fakulteta u Rijeci imenovan u redove profesora na tom fakultetu te je time postao prvi liječnik sa statusom profesora medicinskog fakulteta zaposlen u našoj Bolnici, u kojoj je i radio do umirovljenja 1997. godine.

Od 01.04.1960. do 1993. godine u našoj Bolnici je bio zaposlen prim. dr. med. Slavko Čunović, koji

je 27.03.1965. godine položio specijalistički ispit iz interne medicine, a doktorsku je disertaciju obranio 10.01.1981. godine. Prim. dr. sc. Slavko Čunović provodio je istraživanja i izučavao problematiku uričkog artritisa. Kao rezultat tih istraživanja proizašle su brojne publikacije i poglavljia u stručnim knjigama, među ostalim, i poglavljia u prvom izdanju temeljnog hrvatskog udžbenika iz Interne medicine (gl. urednik B. Vrhovac), a Bolnica je postala prepoznata u stručnim krugovima. Prim. dr. sc. Slavko Čunović za svoj je rad nagrađen titulom Začasnog člana, najvišim priznanjem Hrvatskog liječničkog zbora.

Na tako dobrijim temeljima, kroz godine koje su uslijedile, sustavno je razvijana znanstveno – istraživačka aktivnost, ne samo na području interne

Bolnica ima Etičko povjerenstvo koje se sastoji od pet članova (specijalist neurolog, fizijatar i internist te pravnik i vjeroučitelj), a koje se sastaje periodično i daje mišljenje i ocjenu o etičnosti planiranih istraživanja u Bolnici.

Unatrag 10 – ak godina, u Bolnici se odvija i značajna nastavna aktivnost i specijalističko usavršavanje iz fizikalne medicine i rehabilitacije u trajanju od: 22 mjeseca, iz neurologije: 6 mjeseci, iz kardiologije: 5 mjeseci te iz kliničke radiologije: 2 mjeseca.

Bolnica je nastavna baza Medicinskog fakulteta u Osijeku iz nekoliko predmeta dodiplomske nastave, zatim Veleučilišta Lavoslav Ružića u Vukovaru – Visoke zdravstvene škole u Pregradama, Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i Srednje medicinske škole u Pregradama kao i dijela dodiplomske nastave Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu – preddiplomski studij logopedije, kolegija: Afazija.

Većina liječnika Bolnice, u prosjeku, godišnje sudjeluje na barem dva renomirana stručno-znanstvena skupa, najčešće aktivno – kao pozvani predavači ili s poster ili usmenom prezentacijom rezultata naših istraživanja u RH i inozemstvu. Nadalje, redovito se pohađaju tečajevi trajne izobrazbe, u RH i inozemstvu, koje organiziraju stručna društva poput Hrvatskog kardiološkog društva, kao i stručni tečajevi od strane European Society of Cardiology (npr. tečaj ehokardiografije), zatim od strane Hrvatskog društva fizikalne i rehabilitacijske medicine, Hrvatskog neurološkog društva, Hrvatskog društva za neuromuskularne bolesti te edukacijski tečajevi Sekcije i Borda Europskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu i dr.

Također, djelatnici redovito dobivaju i prate domaće i inozemne stručne i znanstvene časopise u svrhu stalnog usavršavanja.

Temeljem svega navedenog, razvidno je da postoji dugogodišnja tradicija znanstveno-istraživačke djelatnosti u Bolnici koja je nastavljena i unaprjeđavana sve do današnjih dana. Strateški cilj je etabriranje Bolnice kao prvorazredne ustanove koja pruža vrhunsku stručno-medicinsku uslugu kao i respektabilnog regionalnog znanstveno-nastavnog centra.

STRUČNI I ZNANSTVENO – NASTAVNI KADAR

U Bolnici je zaposleno više djelatnika koji već godinama provode različita istraživanja, odnosno, pored rutinskog stručnog rada, aktivno se bave i znanstvenim, odnosno znanstveno-nastavnim radom. U Bolnici trenutno radi: 7 doktora znanosti i

3 magistra znanosti. Od ukupno 38 liječnika specijalista, trenutno zaposlenih u Bolnici, 15 ih je izabrano u znanstveno-nastavno ili suradničko zvanje.

a) Četiri liječnika su izabrana u znanstveno-nastavno zvanje docenta i to tri u Katedri za internu medicinu, povijest medicine i medicinsku etiku i jedan u Katedri za ortopediju i fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu na Medicinskom fakultetu u Osijeku, i to:

1. Dr. sc. Duško Cerovec, dr. med., docent Medicinskog fakulteta u Osijeku, spec. internist – kardiolog
2. Dr. sc. Franjo Baborski, prim., dr. med., docent Medicinskog fakulteta u Osijeku, spec. internist – kardiolog
3. Dr. sc. Nenad Lakušić, prim., dr. med., znanstveni suradnik, docent Medicinskog fakulteta u Osijeku, spec. internist – kardiolog
4. Prim. dr. sc. Žarko Bakran, dr. med., znanstveni suradnik, docent Medicinskog fakulteta u Osijeku, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije.

b) Jedanaest djelatnika je izabrano u suradničko zvanje Medicinskog fakulteta Osijek:

1. Dr. sc. Damir Plečko, dr. med., viši asistent, spec. radiologije
2. Dr. sc. Ivan Horvatek, dr. med., asistent, spec. ortoped
3. Dr. sc. Krunoslav Fučkar, dr. med., asistent, spec. interne medicine
4. Mr. sc. Ivan Dubroja, dr. med., asistent, spec. neurolog
5. Srećko Tušek, dr. med., asistent, doktorand, spec. interne medicine
6. Mario Fučkar, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
7. Gordana Cesarec, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
8. Sunčica Martinec, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
9. Darija Granec, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
10. Marija Jeršek, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
11. Valentina Blažinčić, dr. med., asistent, doktorand, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

c) Pet djelatnika pohađa doktorski studij (doktorandi) na Medicinskom fakultetu u Zagrebu:

1. Ivica Ščurić, dr. med., spec. neurolog
2. Valentina Slivnjak, dr. med., spec. interne medicine
3. Iva Milivojević, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
4. Darija Granec, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
5. Ivana Kern, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

6. Dubravko Tršinski, mr. spec. kliničke psihologije

d) Jedan djelatnik pohađa doktorski studij iz psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu:

1. Prof. Dubravko Tršinski, mr. spec. kliničke psihologije

e) Troje djelatnika pohađa doktorski studij u Mariboru, Slovenija:

1. Zdravko Maček, dipl. fizioterapeut
2. Ivica Balagović, dipl. fizioterapeut
3. Mario Mandić, dipl. fizioterapeut

f) Sedam djelatnika ima stručni ili znanstveni stupanj magistra odnosno magistra znanosti:

1. Mr. sc. Ružica Čunović Dubroja, dr. med. spec. internist - reumatolog
2. Mr. sc. Ivan Dubroja, dr. med., spec. neurolog
3. Mr. sc. Anita Klasić, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i lab. medicine
4. Jadranka Jug, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije, mr. kliničke neurologije
5. Snježana Đogić, mag. pharm., mag. med. biochem., univ. mag. pharm., spec. kliničke farmacije
6. Gordana Kamenečki Puclin, mr. spec. kliničke psihologije
7. Dubravko Tršinski, mr. spec. kliničke psihologije
8. Branka Leljak, mr. spec. kliničke psihologije

g) Liječnici specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije:

1. Renata Budić, dr. med, spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
2. Vesna Dragčević, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
3. Jasmina Halužan – Bariša, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
4. Mijo Hržina, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
5. Nada Jačmenica, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
6. Marija Jeršek, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
7. Rašeljka Zdravka Juras, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
8. Ivana Kern, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
9. Iva Milivojević, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
10. Mirjana Novaković, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije
11. Ksenija Petek – Bušelić, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

h) Liječnici specijalisti interne medicine:

1. Nedeljko Ciglenečki, dr. med., spec. interne medicine, predavač na Visokoj zdravstvenoj školi u Pregradama
2. Marina Halapir, dr. med., spec. interne medicine
3. Ljiljana Lučinger, dr. med., spec. internist – kardiolog
4. Bernarda Mihaliček – Rubes, dr. med., spec. interne medicine
5. Ljubica Vincelj – Šalković, dr. med., spec. interne medicine, subspec. kardiolog

i) Liječnici specijalisti radiologije:

1. Romeo Šalković, dr. med., spec. radiolog
2. Mirjana Novoselec, dr. med., spec. radiolog
3. Nataša Smiljanec – Lamot, dr. med., spec. radiolog

j) Liječnici specijalisti pedijatrije:

1. Valerija Pavić – Halužan, dr. med., spec. pedijatar

k) Specijalist medicinske biokemije i laboratorijske medicine:

1. Danijela Polak Erceg, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i lab. medicine

l) Liječnici i magistri medicinske biokemije - specijalizanti:

1. Maja Jelinic, dr. med., specijalizant opće interne medicine
2. Dora Cerovec, dr. med., specijalizant kardiologije
3. Manuela Foro Znika, dr. med., specijalizant neurologije
4. Jurica Šalković, dr. med., specijalizant opće interne medicine
5. Samir Haoui, dr. med., specijalizant fizikalne medicine i rehabilitacije
6. Domagoj Andrić, dr. med., specijalizant fizikalne medicine i rehabilitacije
7. Tanja Đerek Šunjjić, dr. med, specijalizant fizikalne medicine i rehabilitacije
8. Valentina Šenjug, mag. med. biochem.

m) Liječnici za koje se čeka izdavanje Rješenja o odobrenju specijalizacije od strane ministra zdravstva, sukladno Pravilniku o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (Narodne novine, br. 100/11, 133/11, 54/12, 49/13, 139/14, 116/15, 62/16 i 69/16):

1. Lorena Petrač, dr. med. (specijalizacija iz reumatologije)
2. Ivana Brkić, dr. med. (specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije)
3. Valentina Delimar, dr. med. (specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije)
4. Matea Mamić, dr. med. (specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije)
5. Ivan Kos, dr. med. (specijalizacija iz kardiologije)

Fizioterapija u Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice

Počeci fizikalne terapije sežu u daleku prošlost, u vrijeme Hipokrata (460. g. p. n. e.) ili, nešto kasnije, Galena, koji su preporučali i prakticirali masaže, fizičko kretanje, kupke te manipulacije zglobova u svrhu poboljšanja pokretanja, smanjenja bolova i liječenja bolesti lokomotornog sustava.

Suvremena fizioterapija počela se razvijati krajem 19. stoljeća u Europi i Americi, a u Hrvatskoj početkom 20. stoljeća u Zagrebu. U Krapinskim Toplicama još su u 17. i 18. stoljeću postojala kupališta koja su koristila dobrobiti termalne vode i mogu se smatrati začecima suvremene fizioterapije. Kupališta su bila posebno razvijena u vrijeme Jakoba Badla u 19. stoljeću.

Temelji fizioterapije u Krapinskim Toplicama postavljeni su 1952. godine kada je i osnovano

Kupališno lječilište, a suvremena fizioterapija počinje se razvijati 1956. godine osnivanjem prvog Odjela za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju. U to vrijeme, na Odjelu su radile: 2 fizioterapeutkinje sa srednjoškolskim obrazovanjem (Štefica Tišljar i Marija Švaljek) i 4 priučena fizioterapeuta. Nevenka Cerovec i Milka Jagodić, uz još 3 fizioterapeutkinje iz Slovenije, prve su fizioterapeutkinje s višom stručnom spremom, a u Bolnici su zaposlene 1960. godine.

Potrebe za stručnim kadrom u fizikalnoj terapiji značajno rastu proširenjem kapaciteta odjela i brojem korisnika te se pokazuje potreba za otvaranjem škole za fizioterapeute u Krapinskim Toplicama što je i ostvareno 1962. godine u suradnji sa Srednjom medicinskom školom iz Zagreba. Prvu generaciju

fizioterapeuta školovanih u Krapinskim Toplicama čini 19 terapeuta, od kojih se 8 zapošjava u Bolnici.

Osvremenjivanjem i povećanjem djelokruga rada, kontinuirano raste potreba za fizioterapeutima i njihovom stručnošću pa su upisane još dvije generacije fizioterapeuta u Srednjoj školi pri bolnici (1974. i 1975. godine).

Od 6 fizioterapeuta, zaposlenih u Bolnici 1958. godine, 10 godina kasnije, 1968. godine taj broj narasta na 37, a 1978. godine zaposleno je već 84 fizioterapeuta. Godine 1987. u Bolnici su radila 132 fizioterapeuta, od čega 30 s višom školom, a 102 sa srednjom stručnom spremom.

Od 1991. godine Bolnica ima i prvog Glavnog fizioterapeuta Bolnice, a to je bio Ivica Halapir, vft. Nakon njegovog umirovljenja, 2015. godine, na funkciji ga nasljeđuje Zdravko Maček, dipl. physioth.

Danas u Bolnici radi 150 fizioterapeuta. Prema razini obrazovanja fizioterapeuta, vidljivo je da raste broj fizioterapeuta koji završavaju dodiplomski ili diplomski studij fizioterapije te sadašnju strukturu zaposlenih čine: 82 fizioterapeutska tehničara, 54 prvostupnika fizioterapije i 14 diplomiranih fizioterapeuta. Osim formalnog obrazovanja, veliki broj fizioterapeuta usvaja različita znanja i specifične vještine putem tečajeva i drugih oblika trajnog usavršavanja. Fizioterapeuti se kontinuirano usavršavaju

i osposobljavaju za primjenu tehniku i koncepcata relevantnih u procjeni i terapiji pacijenata na odgovarajućim odjelima Bolnice ili poliklinike (tablica 1).

Potrebno je istaknuti da u Bolnici radi 21 fizioterapeut s međunarodno priznatim licencama za pojedina specifična dijagnostičko – terapijska područja u fizikalnoj terapiji (tablica 2). Ove licence stečene su na međunarodnim tečajevima u inozemstvu i u RH, a neke i u našoj Bolnici.

Slijedeći tradiciju obrazovanja fizioterapeuta u Krapinskim Toplicama, Bolnica uspješno surađuje sa Srednjim školama za fizioterapeute u Pregradi i Bedekovčini, a od 1996. godine postala je i suradna ustanova Zdravstvenog veleučilišta iz Zagreba u edukaciji fizioterapeuta na dodiplomskoj i diplomskoj razini. Za potrebe izvođenja visokoškolske nastave, dvoje fizioterapeuta u Bolnici imaju nastavno zvanje predavača, a još troje asistenta u nastavi.

U Bolnici, veliki broj fizioterapeuta aktivno sudjeluje na stručnim skupovima i tečajevima vezanim uz fizikalnu terapiju i rehabilitaciju. Potaknuti potrebama za kvalitetnim tretmanom pacijenata koji su zadobili ratne povrede glave i mozga, organiziraju se, od 1993. godine, međunarodni tečajevi Bobath koncepta. Taj projekt edukacije hrvatskih neurofizioterapeuta bio je potpomognut, u početku, od Franka fonda, kojeg je vodila Vivien Grisogono,

ODRASLI NEUROLOGIJA	ODRASLI KOŠTANO - MIŠĆNI	DJECA NEUROLOGIJA	DJECA KOŠTANO - MIŠĆNI	HIDROTERAPIJA
BOBATH	MAITLAND	BOBATH	PNF	HALLIWICK
PNF	SCHROTH	VOJTA	SCHROTH	MAN. LIMFNA DRENAŽA
KINESIOTAPING	KINESIOTAPING	KINESIOTAPING	KINESIOTAPING	
PNF	PNF	PNF	PNF	
MULLIGAN	MULLIGAN			
	McKENZIOE			
	NEURODINAMIKA			
	DNS			
	MYOFASCIAL RELEASE			

fizioterapeutkinja iz Velike Britanije, hrvatskog porijekla. Kasnije se projekt razvijao samostalnom suradnjom Bolnice i IBITA - e, a omogućio je da u Bolnici 80 fizioterapeuta iz RH i BiH stekne međunarodnu licencu Bobath terapeuta. Projekt se, nakon prekida od nekoliko godina, nastavlja, te će sljedeće, 2017. godine biti održana 2 međunarodna tečaja Bobath koncepta u našoj Bolnici.

U budućnosti, fizikalna terapija u Bolnici trebala bi slijediti bogata klinička iskustva iz vlastite prošlosti, koristiti prirodne potencijale koje posjeduje i kontinuirano usavršavati znanja i vještine fizioterapeuta, posebno u područjima terapija koje imaju i znanstveno dokazanu učinkovitost.

TABLICA 1: PREGLED SPECIFIČNIH FIZIOTERAPEUTSKIH TEHNIKA U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU KRAPINSKE TOPLICE

TEHNIKA/KONCEPT	BROJ FT
BOBATH (odrasli)	10
MAITLAND	2
BOBATH (djeca)	3
VOJTA	3
SCHROTH	3
HALLIWICK	5

TABLICA 2: BROJ FIZIOTERAPEUTA S MEĐUNARODNO PRZNATIM LICENCAMA U FIZIOTERAPIJI

Duro Tomić, dipl. med. techn.

POMOĆNIK RAVNATELJA ZA SESTRINSTVO / GLAVNI MEDICINSKI TEHNIČAR BOLNICE

Sestrinstvo u Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice

Razvoj sestrinstva u našoj Bolnici seže od osnutka Bolnice odnosno Bolničkog odjela za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju koji je tada imao: 2 medicinske sestre, 1 medicinskog tehničara i 12 bolničarki.

Prva glavna medicinska sestra Bolnice, od 1956. do 1973. godine, bila je Neva Königshofer, viša medicinska sestra, koja je studirala u Ljubljani. Ona

je organizirala rad sestra, bolničarki i pomoćnog osoblja.

U Bolnici je nedostajalo radnika koji bi pružali njegu bolesnika pa se pri Bolnici 1959. godine otvara Škola za bolničare s internatom za smještaj polaznika. Školovanje je trajalo 2 godine. Bolničari su sudjelovali u pružanju potpune skrbi o bolesnicima. Na taj način su bile zadovoljene potrebe za tim kadrom.

BOLESNIČKE SOBE U NAJNOVIJEM BOLNIČKOM OBJEKTU

1964. godine dolaze prve 2 medicinske sestre s četverogodišnjim obrazovanjem, a 1965. godine još 5 medicinskih sestara. Sve sestre su poslane na školovanje uz potporu Bolnice.

Druga po redu glavna medicinska sestra Bolnice bila je Anica Horvat, a u Bolnici je radila od 1957. do 1984. godine.

1971. godine zaposlena je Terezija (Tea) Antolković, prva viša medicinska sestra koju je na školovanje poslala Bolnica.

Dragica Kralj, viša medicinska sestra, od 1988. do umirovljenja 2012. godine, bila je glavna sestra Odjela za liječenje, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju (odraslih) i koordinirala je rad glavnih sestara odjela, budući da od 1984. do 1991. godine nije bilo sistematizirano radno mjesto glavne medicinske sestre na razini Bolnice.

Od 1991. godine, Glavni medicinski tehničar Bolnice je Đuro Tomić, dipl. med. techn., koji je od 2009. godine i Pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo.

Broj medicinskih sestara i tehničara povećavao se tijekom godina. Potreba za većim brojem izvršitelja rasla je otvaranjem Novog bolničkog objekta 1976.

godine i Najnovijeg bolničkog objekta 1988. godine te zahtjevnošću i strukturu liječenih bolesnika.

U obrazovanju medicinskih sestara na razini Krapinsko – zagorske županije, gdje djeluju 2 srednje škole, u Pregradi i Bedekovčini, u kojima se obrazuju medicinske sestre/tehničari odnosno sada sestre opće njege te na studiju sestrinstva u Pregradi, sudjeluje veći broj medicinskih sestara i tehničara naše Bolnice.

U pružanju zdravstvene njege bolesnika u Bolnici sudjeluju sljedeći radnici: 1 magistra sestrinstva, 5 diplomiranih medicinskih sestara/tehničara, 50 prvostupnica /prvostupnika sestrinstva, 147 medicinskih sestara/tehničara, 1 bolničarka i 5 pomoćnih radnika u bolesničkoj sobi.

Medicinske sestre i tehničari su ravnopravni članovi timova koji, pružanjem zdravstvene njege, doprinose bržem oporavku bolesnika te njihovom zadovoljstvu za vrijeme liječenja u našoj Bolnici.

LITERATURA

Dr. Dominik Bancalari: *Krapinske Toplice, njihova topla vrela i kupelji*, Zagreb, Štamparija Dragutina Albrechta, Ividor-Zagreb, 1871., pretisak 1991.

Josip Kolesarić: *Krapinske Toplice i njihova topla vrela, od pretpovijesti do najnovijega vremena*, Krapinske Toplice, 2012.

Prim. dr. Marcel Majsec ml., Prim. dr. Miloš Manestar: *Od kupališnog lječilišta do Bolnice za reumatske bolesti i rehabilitaciju*, časopis Reumatizam – glasilo udruženja reumatologa Jugoslavije, broj 3, Reumatološka sekcija zborna lječnika Hrvatske, Zagreb, 1979.

Prim. dr. Marcel Majsec ml., Prim. dr. Slavko Čunović, Prim. dr. Miloš Manestar, dr. Stjepan Ivanjek: *Krapinske Toplice – od prirodnog lječilišta do suvremene bolnice za reumatske bolesti i rehabilitaciju*, časopis Reumatizam – glasilo udruženja reumatologa Jugoslavije, broj 1-6, Reumatološka sekcija zborna lječnika Hrvatske, Zagreb, 1987.

Slavko Čunović: *Crtice iz povijesti i za povijest zdravstva u Krapinskim Toplicama*, Hrvatsko Zagorje – časopis za kulturu Krapinsko-zagorske županije, broj 2, Kajkaviana, Krapina, 2000.

Marcel Majsec: *Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice*, Hrvatsko Zagorje – časopis za kulturu Krapinsko-zagorske županije, broj 2, Kajkaviana, Krapina, 2000.

Godišnjak Bolničkog odjela za reumatske bolesti i ortopedsku rehabilitaciju u kupališnom lječilištu Krapinske Toplice 1956.-1958., Krapinske Toplice, 1958.

SADRŽAJ

ŽELJKA ŽNIDARIĆ, univ. spec. oec.

Razvoj Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

6

BRANIMIR SUTON, dipl. ing. prom.

Izgradnja bolničkih objekata

16

NADA JAČMENICA, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Odjel za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima

18

Mr. sc. IVAN DUBROJA, dr. med., spec. neurolog

Odjel za medicinsku rehabilitaciju kraniocerebralnih bolesnika i akutnu neurologiju

21

VESNA DRAGČEVIĆ, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Odjel za medicinsku rehabilitaciju neuroloških bolesnika

24

Dr. sc. IVAN HORVATEK, dr. med., spec. ortoped

Odjel za medicinsku rehabilitaciju ortopedskih i traumatoloških bolesnika

25

Doc. dr. sc. DUŠKO CEROVEC, dr. med., spec. internist, subspec. kardiolog

Odjel za medicinsku rehabilitaciju kardioloških bolesnika

27

MIJO HRŽINA, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Odjel za medicinsku rehabilitaciju djece

31

GORDANA CESAREC, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Poliklinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

34

LJUBICA VINCELJ ŠALKOVIĆ, dr. med., spec. internist, subspec. kardiologije

Odjel za unutarnje bolesti

35

NEDELJKO CIGLENEČKI, dr. med., spec. internist

Odjel za reanimatologiju i intenzivno liječenje – JIL

37

Dr. sc. DAMIR PLEČKO, dr. med., spec. radiolog

Odjel za radiološku dijagnostiku

38

DANIJELA POLAK ERCEG, mag. med. biochem., spec. med. biokemije i laboratorijske medicine

Odjel medicinsko - biokemijski laboratorij

39

SNJEŽANA ĐOGIĆ, mag. pharm., mag. med. biochem., univ. mag. pharm., spec. kliničke farmacije

Odjel bolničke ljekarne

41

Doc. prim. dr. sc. ŽARKO BAKRAN, dr. med., spec. fizikalne medicine i rehabilitacije

Specijalna bolnica Krapinske Toplice – respektabilni rehabilitacijski

znanstveno – nastavni regionalni centar

42

ZDRAVKO MAČEK, dipl. physioth.

Fizioterapija u Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice

46

DURO TOMIĆ, dipl. med. techn.

Sestrinstvo u Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice

48

Literatura

50

BILJEŠKE